

Mas tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni urad Celovec 2 — Verlagspostamt Klagenfurt 2.

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt

LETO XV. / ŠTEVILKA 43

CELOVEC, DNE 24. OKTOBRA 1963

CENA 2.— ŠILINGA

700 milijonov šilingov

Položaj avstrijskega kmetijstva

Dve sto let že dela kmetijstvo narodnim gospodarjem Evrope preglavice, ker se ne da povsem včleniti v tržni gospodarski sistem, to se pravi: ker se noče in tudi ne more popolnoma podrediti trgovskim zakonom povpraševanja in ponudbe. Domala vse evropske države in še Združene države Sev. Amerike dovoljujejo svojim kmetom posebne ugodnosti, kakršnih niso deležni drugi gospodarski stanov. In to samo iz skrbi, da ne bi nekoč primanjalo kmetov in obdelovalne zemlje v okviru državnih mej, kar bi v primeru vojnih sovražnosti vodilo do daljnosežnih posledic.

Sestnajst odstotkov vseh v poklicih zaposlenih Avstrijcev danes živi v kmetijstvu, to je okroglo vsak šesti Avstrijec. Točno ena petina vseh Avstrijcev pa živi od kmetijstva kot kmečki posestnik, kmetijski delavec ali njun družinski član. Državno podpora kmetijstvu urejuje v Avstriji tako imenovani zeleni načrt, to je nekaj letni kmetijsko-gospodarski proračun, koliko državne podpore je potrebne in kako se bo le-ta uporabila. Tako je predvideval zeleni načrt za leto 1961 180 milijonov šilingov državne subvencije, naslednje leto je znesek narasel na 345 milijonov, za letos je bilo predvidenih 445 milijonov šilingov in za leto 1964 pa zahteva kmetijski minister od države 700 milijonov. O tem se ravnokar pogajajo ministri na Dunaju.

Kako se bo ta denar uporabil? Oglejmo si vsaj nekatere glavne postavke. 27 milijonov je namenjenih zavodom, ki se bavijo z raziskovanjem kmetijskih prilik, s poizkusi in kmetijskimi nasveti. Za pospeševanje in plemenjenje reje in dobre kakovosti je namenjenih nadaljnjih 10 milijonov. Prva vsota pride najprej v prid kmetijskim zbornicam, ki naj po svojih strokovnjakih svetujejo vse potrebno za moderno živinorejo, gozdarstvo, mlekarstvo, gospodarske zgradbe, na primer silo-naprave, predelave hlevov, skladišč i. dr. 75 milijonov naj služi osuševanju oz. namakanju zemlje, kultiviranju in gozdarstvom napravam. Tako se severno od Dunaja že dolgo bavijo z vprašanjem, kako bi z modernim sistemom namakanja zemlje zagotovili enakomeren pridelek, ki ga letna suša le prepogosto ogroža. Pri nas na Koroškem spet so problem drenažna dela na močvirjih (kot n. pr. pri Zilji in drugod).

153 milijonov naj služi popravam prometnih prilik in projektom gozdnih potov, planinskih potov, vzpenjač in elektrifikaciji. Nedvomno je povezava kmetij in kmetijskih predelov s trgov ena najvažnejših zadev zvišanja gospodarske rentabilnosti. Svojevtrst je pri tem ugovor z leve strani, naj se nikar ne investirajo težki milijoni za neki romantičen luksuz, ki ga bo treba prej ali slej itak opustiti. Pri tem mislijo na gorske kmetije, ki po njihovem mnenju niso skrajno zmožne. 210 milijonov naj služi zlaganjem zemljišč, prevedbi gospodarstev k mlekarstvu, racionalnemu gozdarstvu in sličnim ukrepom, ki naj kmetije ožje povežejo s trgov in zagotovijo stalni primeren zaslužek. 106 milijonov naj pomaga zatirati tuberkulozo goveje živine in pospeševati vinogradništvo, sadjarstvo in vrtnarstvo, pomaga naj osvajati trg za kmetijske domače pridelke, graditi skladišnice in hlačilnice. 25 milijonov naj bo uporabljenih za poselska stanovanja, 84 milijonov za odplačevanje obresti za kmetijska investicijska posojila, nadaljnjih 120 milijonov bodi na razpolago za poceni investicije pri tehnizaciji in modernizaciji malih in gorskih kmetijskih obratov. 140 milijonov naj popravljati stanovanja in gospodarska poslopja in ostalih 132 milijonov naj so splošna kmetijska posojila.

Visoki izdatki nikakor niso povšeči drugim gospodarskim stanovom. Vedno spet

Novi proračun sprejet

Proračun 60 milijard brez povišanja davkov. — Izboljšanja za rentnike, uradnike in vojne žrtve. — Delna podražitev žganih alkoholnih pijač, poštinih in železniških tarif. — Stabilnost šilinga in polna zaposlenost zagotovljena.

Kot je določeno po zakonu, je vlada pravočasno — v torek — dokončno izdelala in sprejela državni proračun za leto 1964, kateri bo sedaj prišel v obravnavo pred parlamentom.

Bodoči proračun znaša 60,1 milijard, primanjkljaj pa 4 milijarde. Ta je v rednih izdatkih sicer nekaj nižji, v izrednih pa za 600 milijonov višji od lani. Redni dohodki so predvideni v višini 56,1 milijard.

Pri obračunskih pogajanjih je bilo končno vendarle mogoče preprečiti številna

predvidevana povišanja davkov oziroma tarif. Pač pa bo zvišan davek za žgane alkoholne pijače, nadalje bodo zvišane nekatere poštne pristojbine (n. pr. za tiskovine in za lokalni poštni promet, katerega tarife bodo izenačene z medkrajevnimi); pri železniški tarifi bo med drugim ponovno uvedeno doplačilo za brzovlake.

Finančni minister bo pojasnil in razčlenil predlagani osnutek proračuna 30 t. m., proračunska posvetovanja pa bo pričel finančni odsek 5. novembra.

Moskva in Peking tekmujeta

Vojaška delegacija komunistične Kitajske na Švedskem

Nedavno se je mudila v Švedski na uradnem obisku neka vojaška delegacija komunistične Kitajske, kar je v Moskvi povzročilo precej „vročo kri“.

Se posebno pa je Sovjete prizadela izjava švedskega generala Okermanna, ki jo je dal ob tej priliki nekemu časopisu. Med drugim je rekel: „V vojaškem oziru je važno, da je Švedska v dobrih odnosih s Kitajsko. Če Sovjetska zveza napade Švedsko, bi nam mogli Kitajci pomagati na ta način, da bi Sovjete prijeli „pri repu“.“

Moskovski časopis „Sovjetska Rusija“ je na to izjavo ostro reagiral. V tem protestu enako sarkastično kot tudi zaskrbljeno nadaljuje: „Sicer pa se je treba vprašati, čemu bojevitvi kitajski vodje pošiljajo svoje generale v to nevtrarno severnoevropsko deželo, ki je od Kitajske več tisoč kilometrov oddaljena!“

Fidel Castro — med dvema stoloma

Precejšnje negotovanje vzbuja v Moskvi tudi dvolično obnašanje kubanskega diktatorja Fidel Castra, ki bi tudi rad „dobro sedel na dveh stolih“ — v Moskvi in Peking. Kremeljski oblastniki so v zadnjih mesecih že večkrat dali vedeti svojim satelitskim državam, da ne dovolijo nikake nevtralnosti v zvezi z ideološkim sporom s Pekingom. Fidel Castro pa se zaenkrat še ni dokončno odločil ne za Moskvo ne za Peking. Tako eden kot drugi bi ga namreč rad popolnoma zanesljivo pridobil zase, ker se jima zdi to oporišče komunizma tik „kapitalistične“

se od te strani poudarja, da je vsakršno povečevanje proizvodnje nesmiselno in negotovost, pri čemer trdijo, da presega proizvodnja govejega mesa domačo potrošnjo za celih 15 odstotkov, surovega masla za 9, krušnega žita za 3 in mleka pa za 2 odstotka. Izvoz surovega masla je po mnenju teh krogov možen samo še z državno subvencijo, izmed sirov je mogoče eksportirati samo emendolski sir in še tega samo z državno podporo. Končna trditev se glasi, da narašča proizvodnja mleka spričo zboljševanja plemena letno za 5 do 6 odstotkov in da obremenjuje vsak liter mleka avstrijski državni proračun za 70 grošev subvencije in mlečni fond za 17 grošev dodatne podpore.

Kaj pač si misli pri tako velikopoteznem in tudi uspešnem načrtovanju avstrijskih gospodarskih politikov naš mali kmet nekje pri Zilji, po Gurah, v Rožu ali v Podjuni? Gotovo samo eno: da bi prišla vsaj ena bora stotinka proračunske vsote v prid ogroženemu kmetijstvu južne Koroške, ki spada nedvomno med gospodarsko najslabše razvite predele avstrijskega ozemlja. In to bi bila pri vsem razmišljanju o težkih milijonih tudi naša želja.

Pred spojitvijo občin?

Na predlog socialistov v koroškem deželnem zboru naj bi se v deželi cela vrsta občin spojila z drugimi oziroma sploh razpustila. Vsega skupaj bi bilo prizadetih 37 občin. Predlog je bil iznešen pred občinskimi volitvami, ki bodo na Koroškem prihodnjo pomlad meseca marca.

Na dvojezičnem ozemlju so prizadete občine: Blato in Libuče, obe občini naj bi bili spojeni s Pliberkom, Železna Kapla z Belo, Medborovnica z Borovljami, dočim bi občino Lipo ob Vrbi delili.

Narodni svet koroških Slovencev je izrazil v posebni vlogi, naslovljeni na deželnega glavarja Wedeniga, zaskrbljenost prizadetega prebivalstva nad tozadevnim samovoljnim postopanjem v deželi ter poudaril, da bi se smela taka sprememba v občinah izvršiti samo s pristankom občanov samih, oziroma občinskih odborov prizadetih občin.

Prepis vloge je poslal Narodni svet tudi predsedniku koroškega deželnega zbora g. Tillianu.

KMEČKA GOSPODARSKA ZVEZA GOSPODARIJ, POZOR!

V četrtek, dne 6. novembra, imate spet možnost, da se razgovarjate o svojih gospodarskih skrbih in načrtih z zastopnikom slovenskega kmetijstva g. svetnikom kmetijske zbornice Mirkom Kumrom, pd. Črčejem z Blata pri Pliberku.

Na razpolago vam je od 10. do 12. ure dopoldne v pisarni Kmečke gospodarske zveze v Mohorjevi hiši v Celovcu.

Osrednji odbor KGZ.

svetom napadli Sovjetsko zvezo zaradi tega sporazuma.

Kar tiče omenjenega vrhunškega sestanka, naj še omenimo, da ga je pred tedni predlagal Mau Tse-Tung, a ga je Moskva kratko malo odbila, sedaj pa ga je, zavedajoč se svoje precejšnje premoči nad Pekingom v pogledu števila njej naklonjenih KP, sama predlagala.

V Sahari bolj vroče

Oboroženi spor na alžirsko-maroški meji, ki leži že deloma v saharški puščavi, vključno z raznim posredovanjem ne preneha, temveč postaja celo ostrejši.

Spor je nastal zaradi dveh obmejnih krajev, Hassi Beida in Tindjoub, ki si ju prisvajata i Alžir i Maroko. Po zadnjih poročilih so maroške čete nekoliko napredovale in zopet zasedle oba omenjena kraja. Alžirske oblasti so v teku represalij proti Marokancem konec tedna izgnale okoli 10.000 Marokancev iz Alžira.

V začetku tega tedna se je diplomatska dejavnost v zvezi z ustavitvijo maroško-alžirskih bojov in spora zelo poživila. Ben Bella je naprosil za posredovanje etiopskega cesarja Haile Selasija, ki se te dni mudi v maroškem glavnem mestu Rabat, dočim je predsednik afriške republike Ghane Nkrumah posredoval pri Ben Belli. V New Yorku pa si prizadeva posebni odposlanec Ben Belle Mohamed Yazid prepričati različne zastopnike držav pri OZN kakor tudi njih glavnega tajnika U Thanta o upravičenosti alžirskih postopkov in zahtev. Neka druga alžirska delegacija pod vodstvom pravosodnega ministrstva pa se je iz iste ga namena sešla s člani Arabske lige.

● Sprejem komunistične Kitajske namesto nacionalistične Formoze v Organizacijo združenih narodov je bil ta ponedeljek ponovno odklonjen s 57 proti 41 glasovom; 12 držav (med njimi tudi Avstrija) se je vzdržalo glasovanja.

Politični teden

Po svetu . . .

NOVA KRMARJA EVROPE

Brez dvoma je v minulem tednu prišlo na politični pozornici Evrope do velike spremembe. Anglija in Nemčija sta dobili nove voditelje in predstavnike političnega življenja. V Angliji je proti vsakemu pričakovanju zamenjal obolelega predsednika vlade Macmillana Lord Home, kar bo prav gotovo imelo vidnejše posledice v celotni usmeritvi angleškega političnega življenja. Še bolj pa se bo spremenila smer celotne politike v Zapadni Nemčiji, kjer je po odhodu kanclerja Adenauerja prevzel krmilo vlade profesor Ludwig Erhard. S tem pa se bo gotovo tudi v političnem življenju celotne Evrope mnogo spremenilo, kajti Anglija in Nemčija še vedno pomenjata za Evropo centralni sili, ki bistveno usmerjata politični tok dogajanj v Evropi. Res je sicer, da se je po vojni težišče mednarodnih političnih odločitev preneslo na največji svetovni sili: Združene države in Sovjete, vendar pa postaja nova Združena Evropa vedno bolj dejstvo, s katerim morajo tudi največji računati. In prav v Združeni Evropi bosta Anglija in Nemčija zavzemali glavni mesti, dokler bo Francija hodila svoja pota. To nam potrjuje tudi večstoletna zgodovina Evrope.

ZVEZNI KANCLER LUDWIG ERHARD

Zapadna Nemčija je ves čas, odkar je po izgubljeni drugi svetovni vojni ponovno živela lastno politično življenje, imela na čelu izredno politično osebnost v osebi dr. Konrada Adenauerja, ki se more primerjati le z največjimi evropskimi politikami. Primerjajo ga celo mogočnemu Bismarku, ki edini je med dosedanjimi nemškimi kanclerji dosegel daljšo dobo vladanja kot Adenauer, ki je v tem svojstvu vodil Nemčijo celih 14 let.

Prejšnjo sredo je ob 12. uri sprejel prof. Ludwig Erhard iz rok zveznega predsednika Lübkeja imenovanje za novega šefa vlade. Izvolitev se je izvršila že dopoldne iste dne; prof. Erhard je dobil veliko večino glasov, saj je zanj oddalo od vseh 484 navzočih poslancev kar 279 svoje glasove. Ob velikem aplavzu je Erhard sprejel kanclersko čast, pri čemer so se socialistični poslanci zdržali vsakih pristrčnosti. Naslednjega dne je položil novi kancler prisego, nakar je sklical novi kabinet, ki je ostal skoro isti kot pod Adenauerjem; največja sprememba je v zamenjavi predstavnika nadebudnega CDU politika Barzela z voditeljem FDP (svobodnežev) Erichom Mende, kar je vzbudilo precej nevolje.

V svojem programskem govoru zadnji petek je kancler Erhard v dvehurnem govoru napovedal, da hoče nadaljevati s politiko njegovega prednika dr. Adenauerja, vendar pa bo v nekaterih potezah šel svojo pot. Poudarjal je, da je njegova pot pot sredine in medsebojnega sporazumevanja, ki temelji na krščanskem nazoru. V zunanji politiki bo tesno oprta na ZDA in prijateljstvo s Francijo. Vendar pa hoče odločno zastopati potrebo vključitve Anglije v evropsko gospodarsko in politično skupnost. Pozornost pa je vzbudila njegova izjava, da pozdravlja „odjugo“ v odnosih Vzhoda in Zapada, pri čemer hoče tudi Nemčija doprinesiti svoj delež.

LORD HOME VLADNI ŠEF ANGLIJE

Tudi v Londonu se je zgodilo nekaj nenavadnega. Čeprav se kraljica Elizabeta že več kot mesec dni zaradi pričakovanja veselega družinskega dogodka ni prikazala v javnosti, se je zadnji petek podala v bolnišnico na obisk k zelo bolnemu vladnemu šefu Macmillanu. Ta ji je namreč v dopoldanskih urah onega dne poslal pismo, v katerem javlja svoj odstop zaradi hudega bolezenskega stanja.

Takoj po povratku iz bolnice je kraljica poverila sestavo nove vlade dosedanjemu zunanjemu ministru lordu Homeju, ki je mandat tudi sprejel. V novo vlado je sprejel skoro vse dosedanje ministre; med njimi tudi dosedanjega min. podpredsednika Richarda Butlerja, ki je bil tudi kandidat za novega vladnega šefa; ta je sprejel zunanje ministrstvo. O njem pravijo, da je imel med parlamentarci mnogo simpatizerjev, vendar med širšo konservativno javnostjo ni bil priljubljen. Izvolitev lorda Homeja je vsekakor mnoge presenetila, zlasti še, ker pripada domu lordov in ima proti sebi močno skupino „rebelov“.

TITO PRI KENNEDYJU

Jugoslovanski predsednik Tito je po obisku južnoameriških držav, kjer je doživel mnogo lepega in tudi neprijetnega, končno prispel preko Mehike v Združene države. Tako se mu je izpolnila želja, ki jo je dolga leta nosil v svojem srcu, a je zaradi nasprotovanja javnega mnenja v ZDA ni mogel doslej uresničiti. Prejšnji teden je bil torej Tito sprejet pri predsedniku Kennedyju, s katerim se je dolgo razgovarjal predvsem o odnosih med Jugoslavijo in ZDA. Opazovalci vedo povedati, da je ta obisk mnogo pripomogel k izboljšanju medsebojnih odnosov, pri čemer ima Jugoslavija velike interese. Razume se, da tudi v ZDA ni to vsem po volji, kar je prišlo do izraza v hudih obtožbah v poslanski in senatski zbornici.

Zadnje dni prejšnjega tedna pa je Tito nekoliko obolel in je moral deloma spremeniti svoj program, vendar je zadnji torek mogel že govoriti pri zasedanju glavne skupščine Združenih narodov.

Baje je bilo tudi dogovorjeno, da bo v do-

. . . in pri nas v Avstriji

DRŽAVNE PODPORE ZA ŠTUDENTE

Prejšnjo sredo je bil v državnem svetu izglasovan zakon, po katerem imajo študentje pravico do državne študijske podpore ali štipendij. O tem so že dolgo razpravljali in za zakon so glasovale vse tri stranke; v veljavo stopi že s 1. novembrom. Do štipendij imajo pravico potrebni in nadarjeni študentje; podpore bodo dosegle mesečnih 1100 šil. in manj, dočim bodo študentom iz podeželja dodani 10 % poviški. Prošnje za podporo je treba vložiti vsaj do konca novembra. S tem zakonom je država končno rešila problem študiranja revnejših slojev in tako izpolnila zopet eno izmed nalog socialno urejene in napredne države.

UKINITEV 37 OBČIN

Ob priliki sedanjega zasedanja koroškega deželnega zbora je prišlo zadnji petek do velikega iznenadenja. Socialisti so zboru predložili zahtevo, da je treba na Koroškem ukiniti kar 37 občin oziroma jih priključiti drugim. Pri tem se sklicujejo, da so to majhne občine, ki niso zmožne v zadostni meri vršiti naloge, ki jih zahtevajo potrebe današnje administracije. Poleg tega pomenijo takšne občine veliko zapravljjanje denarja in delovnih moči ter cepljenje sil. Na drugi strani pa se je ljudska stranka postavila odločno v bran ogroženih občin in pri tem poudarja, da hočejo socialisti ukiniti teh občin iz političnih nagibov, ker

glednem času predsednik Kennedy obiskal Jugoslavijo, kar je vsekakor velik uspeh za Jugoslavijo (če seveda ne bo medtem prišlo zopet do kakšne nove zamere).

VOJNO STANJE V PUŠČAVI SAHARA

Kar je bil v začetku tega stoletja Balkan za Evropo, to je danes Alžir za Afriko. Ne-prestano vrenje in krvava obračunavanja preprečujejo tu miren razvoj in gospodarsko ustaljenost. Komaj so ponehali boji z nasprotniki Ben Bellovega režima v pokrajini Kalibiji, že so svet iznenadila poročila o oboroženem spopadu med alžirskimi in maroškimi obmejninimi vojaki na področju Sahara-puščave. V bistvu gre za par puščavskih vasic, katere si prisvajata oba arabska soseda in so bila doslej v območju maroške države. V prvih dneh so bili boji hudi in Ben Bella je ukazal mobilizacijo, na bojišče pa sta obe državi postavili močne oddelke. Da bi ta spor poravnali, so se zlasti arabske države zavzele za posredovanje, zaradi česar so bile nadaljnje vojne akcije deloma ustavljene. Tudi Varnostni svet je bil pozvan, da poseže vmes in upati je, da bo tudi ta spor v kratkem zadovoljivo rešen.

Večina njih v rokah ÖVP. Ta načrt bi naj izvedli že do prihodnjih volitev na pomlad l. 1964. Ker imajo v koroškem deželnem zboru socialisti s podporo komunistov večino, so sklenili, da naj poseben odbor do konca oktobra o tem predmetu poroča deželnemu zboru.

Med občinami s slovenskim prebivalstvom bi naj bile priključene: Medborovnica k Borovljam, Bela k Železni Kapli, Blato in Libuče k Pliberku ter Lipa k Vrbi.

NOVOSTI ZA OBČINSKE VOLITVE

Koroški deželni zbor se je te dni bavil tudi s prihodnjimi občinskimi volitvami, ki bodo predvidoma v marcu prihodnjega leta. Poleg številnih določb sta zlasti zanimivi dve spremembi. Odslej ne bodo več veljavni volilni listki, ki jih delijo posamezne stranke, marveč bodo uvedli uradne volilne listke, kakor je to pri državnih volitvah. Na teh uradnih listkih bodo zaznačene vse stranke in njihovi kandidati. — Druga posebnost pa je, da so na podlagi odločitve ustavnega sodišča ugotovili, da mandatarju, ki je pravilno izvoljen, ne more stranka odvzeti mandata, četudi bi v času mandatske periode izstopil iz svoje stranke ali bi bil celo izključen. Pri občinskih volitvah se volivci največ odločijo predvsem za osebe, katerim zaupajo svoje interese; zato so ti mandatarji zastopniki volilcev in ne strank.

Peking in afriški študentje

Ne samo Moskva, temveč tudi Rdeča Kitajska se poteguje za to, da bi prišlo čim več inozemskih študentov na Kitajsko pod čimbolj ugodnimi pogoji študirat.

Po poročilih listov iz Hongkonga pa so v zadnjem času vedno bolj številni slučajni, da afriški študentje zapuščajo komunistično Kitajsko — razočarani in ogorčeni zaradi rasne diskriminacije(!) in ustrahovalne taktike. Posebno so tožili nad tem, ker jim ni bilo dopuščeno, da bi resno študirali to, za kar so se odločili, temveč jih stalno hočejo „krmiti“ s komunistično propagando, marksizmom in taktiko za gveriljsko bojevanje.

„Učne knjige kakršnega koli predmeta vsebujejo skoraj samo propagando; naročeni inozemski časopisi pa prihajajo poškovani in pomanjkljivi,“ navajajo honkongski listi kot najbolj pogoste pritožbe. Akademiki živijo pod stalnim političnim pritiskom in jih hočejo pridobiti za prevratno dejavnost.

Kot posebno značilen primer v tem oziru navaja list „Tiger Standard“ „primer Kamerun“: Nekaj akademikov iz Kameruna (v Afriki), ki so skrivaj odšli od doma v Peking in se po mesecih spet vrnili domov, so domače oblasti poiskale in dale v preiskovalni zapor. Ob tej priliki so pri njih našli beležke o vodenju gveriljske vojne, v katere taktiki so se urili na Kitajskem.

Tudi v komunistični Kitajski — enako ali v še večji meri kot v ostalih komunističnih deželah — inozemski visokošolci

razočarano opazijo takoj, ko pridejo tja, razliko med dejanskim stanjem in med tem, kar so jim slikali in obljubovali, ko so bili še doma. Isti list piše dalje: „Vse-povsod naletijo na splošno nezaupanje domačinov nasproti tujcem — kakor pač to komunistični režim stalno vbija v glavo prebivalstvu.“

Novodošli študentje so prisiljeni, da se najprej lotijo študija marksizma, kar pa večina izmed njih smatra za najmanj potrebno. Po poročilu tega lista se je nedavno vrnilo domov 20 akademikov iz Somalije, ker jim je bilo prepovedano, da bi se družili in spoprijateljili s svojimi kitajskimi kolegi. Štirje akademiki iz Sudana, ki so hoteli na Kitajskem sedem let ostati, so zelo nezadovoljni odšli domov že po prvem letu študija.

Enako se godi študentom iz drugih dežel. Tako je kitajskim komunistom pokazal hrbet neki Čilenec, 15 visokošolcev iz Iraka in še več drugih iz raznih dežel sveta.

S tem da komunistična Kitajska vabi inozemske visokošolce na svoje univerze, si hoče pridobiti prijateljev in simpatizerjev po vsem svetu, zlasti pa v gospodarsko še malo razvitih deželah Afrike in Azije. Toda velika večina od njih kmalu spozna vso zlagano komunistično taktiko in se znajdejo v enakem položaju, kot so bili afriški visokošolci lani spomladi v Sovjetski zvezi in nekaterih drugih njenih satelitskih državah, od koder so po kratkih nemirih in protestih razočarani odšli.

SLOVENC

doma in po svetu

Vodstvo novih slovenskih šol na Tržaškem

Dosedanji šolski nadzornik in svetovalec za zadeve slovenskih osnovnih šol pri šolskem skrbništvu v Trstu Alojzij Bole je konec septembra dopolnil starostno dobo ter je stopil v pokoj. Prav tako so stopili v pokoj tudi dosedanja didaktični ravnatelj pri Sv. Jakobu v Trstu Ivan Sancin in učiteljice Anica Kalan, Eleonora Križman, Ana Jast in Antonija Sancin.

Za novega šolskega nadzornika je bil imenovan dosedanja didaktični ravnatelj v Dolini g. Oskar Bole. Nova didaktična ravnateljica sta postala g. Miro Tavčar in ga. Pavla Lekan.

Slovenski oktet v Ameriki

Po več letih napovedovanja (prvotno so ZDA odklonile izdajo vizuma) je končno le prišlo do turneje svetovno znanega Slovenskega okteta po Združenih državah Amerike. V načrtu je gostovanje v New Yorku ter v krajih, kjer živijo večje skupine slovenskih naseljencev po ZDA in Kanadi. Na turneji bo oktet izostal vsaj šest tednov, možno pa je, da bo gostoval tudi v Mehiki. Prvi koncert so imeli pred kratkim v New Yorku. O njem so časopisi prinesli zelo laskave ocene.

Kuharski tečaj goriških deklet

Zveza dekliških krožkov na Goriškem je v mesecu septembru organizirala kuharski tečaj, ki je po dolgem času zopet privabil skoraj trideset deklet v tako koristno šolo za življenje. Šolske sestre so ta tečaj vodile z njim lastno spretnostjo. Vsak večer skozi ves mesec so dekleta pridno prihajala ne le iz mesta, temveč tudi iz podeželja, kar ob slabem vremenu nikakor ni bilo brez žrtve.

Poleg strokovnega kuharskega pouka so č.č. šolske sestre dekletom povedale še mnogo drugega koristnega za življenje, za duhovne potrebe pa je skrbel mons. dr. Močnik, ki je obenem vodja Zveze dekliških krožkov. Zadnje nedeljo v septembru pa je bila razstava kuharskih umetnosti, ki so bile v nekaj urah razprodane.

Salezijanski novomašnik

Med dvajsetimi novomašniki-salezijanci v Cordovi (Argentina) je bil 15. septembra posvečen v duhovnika tudi g. Anton Rant, po rodu iz Kranja. V Argentino je prišel po vojni s svojimi starši in kmalu vstopil v salezijanski red. Pri obredu posvečenja je bilo mnogo Slovencev. Posebej pa so g. novomašniku pripravili prisrčno slovesnost v bližnjem salezijanskem kolegiju, kjer se je zbralo nad sto Slovencev, da so v pravi domačnosti preživeli ta slovesen dan. V hišni kapeli je bila cerkvena slovesnost po vzoru iz nekdanih časov v domovini, nakar je bila v velikem salonu kolegija novomašna pogostitev. V nagovorih in zdravicah se je razvila prava slovenska domačnost, katera bo za dolgo ostala v spominu cordobskih Slovencev.

Sestra Odila — mati izseljencev

Med argentinskimi Slovenci že trideset let skrbi za potrebne sestra Odila, doma iz Slovenjega Gradca. Kot usmiljenka deluje ves čas v bolnišnici Alvear na Paternalu. Z njo je postala ta hiša za točišče izseljencev, ki so bili potrebni telesne ali duhovne tolažbe. Posebno v času med obema vojnama je bila sestra Odila najtrdnjša opora slovenski skupnosti v Argentini in desna roka g. Janeza Hladnika, dušnega pastirja argentinskih Slovencev.

Da se vsaj nekoliko oddolžijo, so slovenski izseljenci pripravili za tridesetletnico požrtvovalnega dela sestre Odile pravo slovesnost s cerkveno in kulturno prireditvijo. Ob tej priliki se je zbralo nad 500 Slovencev, da častitajo sestro Odilo in se ji zahvalijo za neprecenljive dobrote, katere je sestra Odila posebno v težkih časih kot dobra mati delila potrebnim rojakom.

Osrednja proslava sv. Cirila in Metoda v Argentini

Čeprav so argentinski Slovenci pripravili letos mnogo proslav v čast sv. Cirilu in Metodu, so v zaključek letošnjega jubilejnega leta 1100-letnice prihoda slovenskih apostolov med Slovane priredili v nedeljo, 29. sept., osrednjo proslavo v Buenos Airesu. Po otvoritvenem govoru so poslali udeleženci proslave brzojavno vdanostni pozdrav svetu očetu Pavlu VI. Na kulturni prireditvi in pri sveti maši so peli združeni slovenski zbori iz področja velikega Buenos Airesa pod večjo taktirko pevovodje dr. Savellija.

Slikar Ivan Bukovec razstavlja

Med Slovenci v tujini se vedno bolj uveljavlja slikar Ivan Bukovec, ki spada med ustvarjalne člane kulturne akcije v Argentini. V okviru 10. kulturne večera je slikar prikazal vrsto novih del v slogu brezpredmetne umetnosti, ki je posebnost njegovega ustvarjanja. Obširnejšo razlago tovrstne umetnosti je podal umetnostni zgodovinar g. Marijan Marolt. Razstava je bila zelo dobro obiskana in tudi gmotni uspeh razstave je bil razveseljev.

ANTON ILC:

Srečanje z Rusi

Na zadnji svetovni razstavi v Bruslju, kjer je bil sovjetski paviljon eden največjih in kjer je Ruski katoliški center v Bruslju organiziral v vatikanskem paviljonu svoj kotiček, smo se skozi pet mesecev srečavali z Rusi, ki so po večini že rojeni in vzgojeni pod komunističnim režimom.

Cerprav so njihovi uradni vodniki delali vse mogoče, da bi do teh stikov ne prišlo, je kljub vsem njihovim naporom več kot polovica sovjetskih obiskovalcev našla pot v vatikanski paviljon in okrog 3000 izmed njih je prišlo z nami v osebni stik. Uradna komunistična propaganda proti katoliški Cerkvi in Vatikanu se je v našem primeru pokazala kot dvorezen meč: ti ljudje so slišali in čitali toliko očitkov proti katoliški Cerkvi, da sedaj niso mogli, da ne bi sami pogledali od blizu, kakšen je ta „zmaj“, ki se ga njihov režim tako boji.

Poklic in starost obiskovalcev

Večina ruskih turistov je pripadala sovjetski eliti: profesorji, inženirji, pisatelji, in časniki, agronomi in direktorji kolhozov, umetniki itd.

Stari so bili po večini od 30 do 40 let. Nekaj jih je bilo starejših in le malo mlajših, umetnikov in mornarjev, kar jasno pove, kako se režim boji poslati v svobodni svet mladino, da se ne bi „okužila“.

Zensk je bilo približno 15 odstotkov, v glavnem izobražen.

Ali verujejo

Kaj hitro je bilo mogoče ugotoviti, da so med našimi obiskovalci tri vrste ljudi:

1. Aktivni brezverci: okrog 2—3 odstotki.
2. Velika večina „netralnih“, več ali manj odprtih za verska vprašanja. Iz razgovorov je bilo mogoče spoznati, da je večina teh

ZA REFORMO INDEKSA

P. Robert Graham SJ predlaga v zadnji številki katoliške revije „America“, naj bi Sveti oficij v Vatikanu reformiral dosedanje prakso glede postavljanja literarnih del na indeks. Po njegovem predlogu, naj bi se s tem ukvarjal vesoljni cerkveni zbor. Pater Robert Graham meni, da škofje, ki včasih dovolijo tiskanje del, katera pridejo potem na indeks, največkrat niso bili dovolj in-formirani. Pogosto pa tudi ni pojasnjeno, zakaj pride kako delo na indeks. Včasih se, tudi strokovnjaki ne strinjajo z odločitvijo, ki obsodi kako knjigo na indeks. Vse to naj bi zdaj pretehtali in določili jasne norme.

ljudi, posebno starejših, se ohranila neko krščansko osnovo in pojmovanje, čeprav o Cerkvi, njenem učenju in religioznem življenju ni skoraj nič vedela. Kar jim je bilo znano o Bogu, je bilo le to, kar so zvedeli od staršev, še to so večinoma pozabili. Nekaj pa je le ostalo: ti ljudje niso bili popolnoma nič sovražni veri ali tega vsaj pokazali niso.

3. Nekaj je bilo tudi takih, ki so izjavili, da verujejo, in nekateri so celo zagotovili, da so praktični kristjani.

Marksisti ali ne

Kar nas je ob razgovorih s sovjetskimi Rusi najbolj presenetilo, je to, da pri njih

KNJIŽNA NOVOST:

„Nova družinska pratika 1964“

Pred nekaj tedni je Družba sv. Mohorja izdala spet znano „Družinsko pratiko“ in sicer letos za prestopno leto 1964. Ta priljubljena in vsako leto težko pričakovana knjižica ima poleg svetniškega dela tudi polno zanimivega kratkega branja za poduk in kratek čas.

Poleg „Alter Bauernkalender“, ki izhaja v Gradcu, je ta pratika dandanes še edina

Na univerzi v Padovi - slovenski jezik

Te dni smo zvedeli za novico, da je bila ustanovljena na znameniti univerzi v Padovi posebna **stolica za slovenski jezik** in književnost. To pomeni, da bo odslej poseben profesor razlagal slušateljem univerze o tem, kakšen je slovenski jezik, kako se pravilno govori in piše, kako se izraža njegovo bogastvo v različnih krajevni domačih govorih ter kakšne pisatelje in pesnike je dal iz sebe naš slovenski narod.

V čast nam je tudi to, da je bilo profesorsko mesto na tej univerzitetni stolici poverjeno profesorju **dr. Martinu Jevnikarju**, ki že vsa povojna leta poučuje na slovenskih srednjih šolah v Trstu.

Še druga novica, ki kaže na novo priznanje slovenskega jezika med italijanskimi izobraženimi krogi, je pa ta, da je bil drug profesor s slovenskih srednjih šol v Trstu, **dr. Božo Radovič**, imenovan za stalnega lektorja za slovenski jezik v Neaplju. Ker bo moral redno predavati slušateljem neapeljske univerze, se je te dni preselil v Neapelj.

skoraj ni bilo opaziti marksističnega pričanja, kar bi bilo pri eliti samo po sebi umevno. Kadar smo pri razlagi paviljona imeli priliko, poudariti primat duhovnosti ali ideje, nasprotne marksizmu, skoraj nihče ni reagiral. Olikanost, taktika? Morda tudi to, vendar ne bi rekel, kajti pokazali so toliko zanimanja za vse, kar je bilo v paviljonu, in stavili so toliko vprašanj, da je bilo jasno, da jih verska vprašanja res zanimajo.

Nekdo izmed njih, ki gotovo ni bil komunist, nas je celo opozoril: „Ne zamerite, kadar vam bodo naši stavili za vas „nerodna“ vprašanja (inkvizicija, slabi papeži, vera podpira kapitalizem itd.), kajti to je zanje edini način, da zvedo resnico, obenem pa se ne kompromitirajo pred „vodnikom“, ki si vse in vsakega zapomni.“

(Dalje prihodnjič)

znana pratika po stari šegi. Ze zato je vredna, da jo naročimo in si jo oskrbimo, dokler traja še zaloga. Je to knjižica, ki naj ima mesto v vsaki družini in jo tudi lahko pustiti kjerkoli. O neprimernosti tako imenovanih pratik, ki se norčujejo iz svetnikov in vere, na tem mestu ni vredno sploh, da govorimo.

Pratika ima med našim ljudstvom že starodavno tradicijo. Ko so raziskovali, od kdaj imamo pratike, so doslej mislili, da je bila prva pratika v našem jeziku natisnjena leta 1725 v Augsburgu na Nemškem. V „Slovenskem etnografu 14“, ki je izšel l. 1961 v Ljubljani, je o tem napisal Jože Stabj z zanimivo razpravo. Iz te zvezo, da je zelo verjetno, da smo poznali pratike že veliko prej. Leta 1688 je napisal Matija Kastelec v Ljubljani knjigo premišljevanj „Nebo na zemlji po božji volji“. V teh premišljevanjih jemlje za primer pratio in pripoveduje, kaj je „božja pratika, v kateri se najde dobro vreme“. Preprosti ljudje so torej že takrat poznali pratike! In sicer so morali imeti že pratike v svojem jeziku, ko drugega znali niso. Tudi kapucinski pridigar p. Rogerij je rad vpletel v svoje pridige misli o pratiki.

Želimo torej tudi letošnji pratiki srečno pot med naše verno in napredka željno ljudstvo.

-o-

V manufakturni trgovini. — „Vzemite ta vzorec,“ vljudno ponudi prodajalka. — „Tega ne, saj ga nihče ne nosi!“ zadirčno odvrne kupec. — „No, kaj pa tega?“ — „Tega pa tudi ne, kar ga vsak nosi!“

Kratke kulturne vesti

Pri Cankarjevi založbi v Ljubljani je Ivan Bratko izdal zbirko novel pod naslovom „Vroči asfalt Evrope“. Kritiki Jože Siferer pravi, da je delo pisano v stilu memoarov, vendar je glavna značilnost dela v tem, da avtor junakov ne riše več samo v beli barvi. Partizane navaja tudi kot slabiče, omahljivce. Tako je revolucionar Albin že v začetni zgodbi klonil pred žandarmerijo in izdal tovariše, na koncu knjige je isti spet prepustil ranjeno dekle sovražnikom, da bi rešil vsaj sebe. Poveljnik France je bil v boju preveč previden in je zato izgubil vodstvo čete ter se zatekel v skrivališče. V zgodbi „Vse se je spremenilo“ je prej aktiven komunistični upornik zaradi denarja postal policijski konfident...

Angleški pisatelj Graham Green je izdal nov roman pod naslovom „A Sense of Reality — Smisel realnosti.“ Kritika navaja, da je delo spet posvečeno verskemu konfliktu. Tokrat bi mogli ob vsebini tega dela uporabiti za Greena madžarski pregovor: „Ako imaš Boga za prijatelja, ne potrebuješ sovražnika“. Sicer odklanja Green trditve, da so njegova dela avtobiografska, vendar se glavni konflikt dela spet naslanja na misel, da je izguba vere pri posamezniku dokaz za bivanje Boga. Junak romana, katoliški pisatelj je izgubil vero, ker pa se ne more izviti iz svojega kroga, mora vsaj ob božičnem prazniku prejeti sv. obhajilo. Zase meni, da je v njem še toliko katolicizma, da ga prenaša kot bolezen, ne da bi bil bolan. Toda k obhajilu bi le moral, toda ne more, ker meni, da ga je vera zapustila. Nazadnje se odloči za misel: „Tako dolgo, dokler ne bom pristopil k obhajilni mizi, je moje pomanjkanje vere dokaz za bivanje vere. Če bi pa šel k obhajilu in bi se vrnil prazen, potem bi bilo gotovo vsega konec“. Tako se pisatelj trudi opisati, kakor da bi bila neverna neozdravljiva bolezen, pri tem pa tembolj podčrta na koncu, kako je božja ljubezen usmiljena tudi do najbolj trmaste, če pri tem trpi.

Nova slovenska revija „Most“

V kratkem bo začela izhajati v Trstu kot tromesečnik v knjižni obliki slovenska revija „Most“. Objavljala bo leposlovje, eseje, kritike in poročila. Prva januarska številka za leto 1964 bo izšla decembra 1963. Letna naročnina bo znašala za 4 številke 1200 Lir.

Revijo bo urejeval kot glavni urednik Lev Detela, ki živi na Dunaju, sourednik pa sta Vinko Beličič in Aleš Lokar, oba v Trstu.

Naslov za prednaročbo: Uprava revije „Most“, Via Donizetti 3, Trst, Italija.

R. RUS: Posebno poročilo s koncila

Ves teden pred novim zasedanjem koncila so prihajali v Rim koncilski očetje iz vseh delov sveta. Koncilska upravna komisija je tokrat številnim olajšala prihod s tem, da jih je dala pripeljati s posebej naročenimi letali, ki so te dni napravila pravi letalski most med Rimom in najoddaljenejšimi kraji Azije, Afrike in Latinske Amerike. Tako so prišli na drugo zasedanje tudi tisti škofje, ki so imeli finančne pomisleke.

Ves teden so bili pristojni koncilski organizmi v polnem delu. Koncilski očetje so obiskovali razne koncilске komisije in se prijavljali pri pristojnem uradu na cesti Via Conciliazione v avli pred veliko dvorano tiskovnega urada. Mariborski škof dr. Držičnik in administrator ljubljanske nadškofije, škof dr. Pogačnik, sta prispela v Rim v četrtek zvečer. Zanju je opravil te formalnosti podravnatelj Zavoda za širjenje vere msgr. dr. Jezernik.

V soboto, dne 28. 9., je bil razdeljen koncilski pravilnik, v katerem je papež Pavel VI. po zaslišanju koncilskih očetov izvedel nekaj novosti in sprememb. Kakšna načela so vodila nove spremembe in dopolnila koncilskega pravilnika? Zdi se, da so s tem hoteli delo koncila pospešiti in določiti svobodno poseganja koncilskih očetov v debate. Nekateri, predpisi pravilnika ščitijo zlasti tiste, katerih mnenje ni bilo sprejeto pri glasovanju; o manjšini na koncilu ne moremo govoriti, kot je običaj v parlamentu; grele za različne usmeritve in mnenja, do katerih pride od časa do časa. Prva novost je, da je koncilsko predsedstvo številčno podvečano. Od deset članov je prešlo na 13 ali več. Od deset članov je prešlo na 13 ali več. Daniel zaradi bolezni odsoten. Naloga koncilskega predsedstva je skrbeti za vestno spoštovanje koncilskega reda na podlagi pravilnika in reševati dvome in težave.

Novost so tudi delegati ali moderatorji, ki jih je imenoval papež Pavel VI. To so kardinali: Agagianian, Doefner, Lercaro in Suenens. Ti vodijo in usmerjajo razprave, se izmenjujejo v debatah na koncilskih zborovanjih in prouče pripombe in predloge, ki jih stavi skupščina, ter odločajo, ako jih je treba oddati pristojnim komisijam.

Papež je uvedel tudi novost, da smejo pristostvovati na koncilu tudi nekateri zelo ugledni laiki. Ne smejo govoriti; lahko pa jih povabi papežev delegat, ali predsednik kake komisije, da povedo kot strokovnjaki svoje mnenje. Teh neduhovnikov je deset. Trije so Italijani, namreč predsednik odbora za mednarodne kongrese laičnega apostolata Golzio, predsednik mednarodne zveze katoliškega tiska Manzini in rektor katoliške univerze v Milanu, Vito; dva sta Francoza, namreč predsednik mednarodne zveze katoliških mož Rollé in glavni tajnik središča za vzporeditev mednarodnih katoliških organizacij pri UNESCO Larnaud; ostali so: Španec De Franc, predsednik konference mednarodnih katoliških organizacij; Poljak De Habicht, tajnik te zveze; Argentinac Vasquez, predsednik mednarodne zveze katoliške mladine; Belgijec Vanistendael, tajnik mednarodne zveze krščanskih sindikatov in Amerikanec Norris, predsednik mednarodne katoliške komisije za izseljevanje; Italijan odvetnik Veronesi, organizator dveh svetovnih kongresov za laični apostolat, ter član Francoske akademije znanosti Jean Guitton, pisec knjige „Laiki in Cerkev“.

Naj povem tudi, kateri ljudje sodelujejo na vesoljnem cerkvenem zboru kot opazovalci oziroma delegati nekatoliških cerkva in verskih skupnosti. To so: za egiptovsko koptsko cerkev: Pakhoum El Moharaky in dr. Farid El Pharaony; za etiopsko pravo-

slavno cerkev: Melake Selam Demetros in Haile Gabrial Dagne; za sirsko pravoslavno cerkev: Zakka Iwas; za indijsko-sirsko pravoslavno cerkev: škof: Parkev Kevorkian in Krikor Bekmezian; za armensko apostolsko cerkev: arhimandrit: Ardavazt Terterian; za rusko pravoslavno cerkev v inozemstvu: Antony Bartochevič in Igor Troyanoff ter Serge Grotoff; za starokatoliško cerkev: kanonik Peter John Man; za sirsko malabar-sko cerkev: prof. Mathew; za anglikansko skupnost: dr. John Moorman, Harold de Soysa, William Wolf, namestniki: Stanley Eley, Zulu, Root, kanonik Pawley; za svetovno luteransko zvezo: Kristen Skyds-gaard, prof. Lindbeck, Vajta, škof Sven Silen in Warren Quanbeck; za svetovno zvezo reformiranih in prezbiterijanskih cerkva: Roux, Brown, Morrison, dr. Subilia; za nemško protestantsko cerkev: prof. Schlink; za svetovni metodistični svet: Coroson, Outler, Roberts, namestniki: Miguez Bonino, Cushman, Keighley; za mednarodni kongresionistični svet: Horton, Caird, Oberman, Arndt, Schober; za prijatelje svetovnega odbora za posvetovanje: prof. Douglas Steere; za svetovno konvencijo Kristusovih cerkv: dr. Baker; za mednarodno zvezo liberalnega krščanstva: prf. Van Holk, dr. Greeley, nam. William; za ruski pravoslavni patriarhat: Vitalij Borovoj, Jahov Ilič; za cerkev Južne Indije: Legg; nam. Anfinoguenov; za svetovni svet cerkv: dr. Vischer, dr. Nisiotis, Sadio, prof. Massatosi Doi.

Kot goste tajništva za zedinjenje kristjanov se udeležujejo koncilskih del tile predstavnikov drugih verskih skupnosti: škof Cassian Schmemmann, Berkouwer, prof. Cullman, Norgren, pastor Robert Schutz, pastor Maks Thurian in Stanley Stuber.

Drugo obdobje koncilskih zasedanj se je začelo v nedeljo 29. septembra. Otvoril ga je papež Pavel VI. s slovesnim nagovorom

ob službi božji. Kot je bilo pričakovati, je v svojem govoru poudaril, da misli slediti pri delu svojemu predhodniku papežu Janu XXIII. Začrtal pa je prave meje navdušenju, ki ga je sprožil pokojni sv. oče. Dobrota in svetost namenov rajnega papeža sta zahtevala, da je zavelo med Cerkvijo in ljudmi drugo ozračje v besedah, v nastopanju in odnošajih. So pa nekatere resnice, ki jih ni mogoče na noben način prezreti. Omenil je prvenstvo in nezmotljivost papeža in ogromne težave, ki so na poti za dosego popolnega zedinjenja s Kristusom, ki ga nudi katoliškim škofom in drugim veroizpovedim lahko samo katoliška Cerkev. Papež je izrečno omenil tudi preganjanje vere, ki ga trpijo verniki po deželah pod komunistično vladavino.

„Ne smemo prezreti tako pereč problem zgolj zaradi ljubege miru. Mi moramo biti realisti,“ tako je dejal „in ne smemo skrivati rane, ki je iz številnih razlogov zadana tudi tej vesoljni skupščini. Ali moremo biti slepi in ne opaziti, da so številna mesta te skupščine prazna? Kje so naši bratje dežel, kjer je Cerkev preganjana in v kakšnih razmerah je vera na tistih ozemljih? Boli nas srce, da moramo videti, da je na svetu še toliko krivic, ki jih vrše proti svobodnemu izpovedovanju lastne vere. Toda naše obžalovanje izražamo raje z odkritim in človečanskim pozivom — in ne z ostrimi besedami vsem tistim, ki so za to odgovorni, naj plemenito opuste svojo krivično sovražnost do katoliške vere, katere pristaše ne smejo smatrati kot sovražnike in ne zveste državljan, marveč kot poštene in delovne člane civilne družbe, kateri pripadajo. Katoličanom pa, ki trpe,“ tako je dejal papež, „pa tudi ob tej priložnosti pošiljamo naš topel pozdrav in prosimo zanje posebno božjo tolažbo.“

(Dalje prihodnjič)

DIJASKI MISIJONSKI KROŽEK v Celovcu

bo kot vsako leto tudi letos priredil

MISIJSKO AKADEMIJO

v nedeljo, dne 27. oktobra 1963, ob 2. uri popold. v Kolpingovi dvorani v Celovcu.

Na sporedu je igra „Indijski siroti“, nekaj krajših prizorov in pevske točke.

Vabimo vse misijonske prijatelje, da se prireditve v čim večjem številu udeležijo. Vstopnine ni. Prostovoljne darove bomo poslali slovenskim misijonarjem.

Dijaki

Objava

Vsem udom, prijateljem in ljubiteljem domače besede sporočamo, da so redne knjige Družbe sv. Mohorja, knjižni dar za letošnji Božič, dotiskane.

Za pozno jesen in zimske večere smo pripravili našim družinam lepo, domače in zanimivo branje. Ud Družbe sv. Mohorja za leto 1964 je vsak, kdor vzame koledarsko knjigo. Ta je deležen vseh odpustkov, ki so jih cerkvene oblasti podelile naši knjižni bratovščini.

Vabimo pa vse, da vzamejo vse štiri knjige. Prav gotovo bodo veseli takega lepega knjižnega daru, Družbi pa bodo pomagali k nadaljnjemu delovanju.

Poleg koledarja so zanimive večernice „Mrtvi rod“, katerih zgodba se dogaja na naši Zilji in jo je po domače, živahno in svojevrstno popisal ljubitelj koroške zemlje Karel Mauser.

Stari in mladi bodo radi brali smešne „Trebušnikove zgodbe“, ki jih je napisal Janko Mlakar. Trebušnik — če že ni — bo gotovo prišel v narodni pregovor, take reči so se temu treburharju godile!

Četrta knjiga je pa moderno opremljena nabožna knjiga, ki jo bodo brali tudi tisti, ki se morda za vero in cerkev malo brigajo, a jih zanima življenje. Ta knjiga ima namreč naslov „Iz življenja“.

Knjige bodo kmalu na razpolago pri naših poverjenikih po raznih krajih. Naročite jih lahko tudi z dopisnico naravnost v naši knjigarni. Pošljite nam naslov; prejeli boste knjige in jih plačali po poštni položnici.

Družba sv. Mohorja v Celovcu,
Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

IZ UREDNIŠTVA

Piscu 21. oktobra uredništvu poslanih tehničnih člankov se iskreno zahvaljujemo in ga nujno prosimo, naj čimprej stopi v stik z osebo, kateri je bil namenjen članek, ker je to na vsak način potrebno za objavo.

HRIB'R — ZG. DOBJE

(„... al prijatelja več nazaj ne bo...“)

Smrt Janeza Šnabla nas je zelo presenetila, kajti bil je znan kot mož veselega srca in vedrega lica. Številni sorodniki in znanci, večinoma Ziljani, od koder izhaja pokojnik, kakor tudi številni domačini, so ga spremljali na poti k zadnjemu zemeljskemu počitku.

Daritev sv. maše, ki jo je bral domačin č. gospod dr. Mikula, so spremljali domači cerkveni pevci z občutenimi žalostinkami. Domači g. župnik se je poslovil od pokojnika in nam ga prikazal kot zglednega moža, očeta in farana.

Pogrešali bomo njegov veseli in vedri značaj; še najbolj pa ga bosta pogrešali žalujoča vdova in hčerka, katerima naše najiskrenejše sožalje!

Pokojni je bil naročnik in bralec „Našega tednika Kronike“, zato se ga tudi naš list s hvaležnostjo spominja in mu želi miren počitek v domači zemlji.

Izšla je

NOVA DRUŽINSKA

PRATIKA

za prestopno leto 1964

z bogato vsebino.

Dobite jo pri poverjenikih in v naši knjigarni. Toplo jo priporočamo!

Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Pri nas na Koroškem

Klub slovenskih študentov na delu

(Iz govora predsednika Miška Kulnika pred člani kluba na Dunaju ob priliki zadnjega občnega zbora društva.)

Preden nadaljujem s tradicijo, da podam kot novi predsednik nekaj smernic za naše bodoče delo, vam hočem predstaviti novi odbor, ki je važen organ vsake organizacije. V odboru se tako rekoč odloča usoda organizacije. Samo, če je odbor zdrav, se more tudi delo uspešno razvijati.

Podpredsednik je bivši predsednik Feliks Bister; tajnik je dosednji podpredsednik Jožko Buch; blagajno bo vodil Franc Kattnig; knjižničar bo Hubert Greiner.

Odbor je torej srce kluba. S tem pa ni rečeno, da so ostali člani porinjeni v ozadje, saj je vsak izmed nas del kluba. Klub ni predsednik, klub ni odbor, temveč klub smo mi vsi. Vsak član je obvezan, da sodeluje z vsemi svojimi močmi pri skupnem delu. Sami ste se odločili v prostosti za klub, nobenega nismo silili. In če je kdo prostovoljno član neke organizacije, lahko pričakujemo od njega, da bo sodeloval.

Z veseljem smo letos sprejeli šest novih članov. Štirje so prišli iz celovške slovenske gimnazije, v katero stavi narod velike nade. Gojenci Slovenske gimnazije v Celovcu imajo gotovo večjo odgovornost kot večina od nas, ki nismo imeli priložnosti, da bi se šolali na lastni šoli in smo zrasli v popolnoma drugačnem vzdušju. S tem da smo se odločili vsi za klub, smo se odločili za delo, posvečeno Koroški. Saj je glavni namen kluba, da pospešuje in krepi narodne dobrine slovenske narodne skupine na Koroškem.

Ne more in ne sme nam biti vseeno, kaj se dogaja na Koroškem. Vzeli smo si za poslanstvo, da ohranimo našo besedo, da ohranimo našo kulturo. In dokler vidimo, da nimamo vseh tistih pravic, ki nam grede, dokler vemo, da člen 7 državne pogodbe ni popolnoma uresničen glede šolstva, uradnega jezika, dvojezičnih napisov itd., dokler delujejo proti nam tako zvane domovni zveste organizacije, tako dolgo koroški Slovenci ne bomo mogli molčati...

Kljub vsemu pa nečemo imeti vedno občutka, da smo samo zatrt, preganjan in tepan narod, temveč hočemo izrabiti svoje možnosti in zmožnosti. Saj so se prilike, v katerih živimo danes po dveh vojnah, spremenile.

Zivimo v demokratični državi, kjer lahko povemo svoje mnenje. Povedati pa ga bomo mogli samo tedaj, če bomo izpolnili tudi drugi namen kluba, ki se glasi, da klub skrbi za izobrazbo, primerno kulturnim prilikam ter današnjim potrebam članov. To bomo delali na naših sestankih... Povezani

hočemo ostati s koroškim ljudstvom, videti hočemo narod kot celoto. Ne bomo se razdvajali, ampak iskali bomo to, kar nas druži; to je v klubu samo naša slovenska beseda in naša kultura.

In ko hočemo v tem letu na naših sestankih meriti globine naroda, bomo to skušali ob ciklu: Slavni koroški voditelji: politiki, duhovniki, kulturniki. Ker je letos ravno 150-letnica rojstva Andreja Einspielerja, je hotel klub v počitnicah pripraviti sestanek in spominsko proslavo v Svečah v Rožu. Ker pa do sestanka na žalost ni prišlo, se hočemo vseeno spomniti Andreja Einspielerja v klubskem okviru. Če pa že spoznamo Einspielerja, naj še spoznamo druge koroške voditelje in kulturnike, Antona Janežiča, Urbana Jarnika, Matija Majarja Ziljskega, Drabosnjaka itd. Bavili se bomo s problemi, ki jih nismo slišali v šoli, ki jih tudi ne slišimo na univerzi.

Druga važna naloga, ki jo je zasnoval klub že lani, je izdaja klubskega glasila. Tu bi pozval k sodelovanju vse klubske člane. To glasilo ni zamišljeno kot literarno glasilo, ampak v smislu rimskega pesnika Horaca, ki je zapisal: „Quamquam ridetem dicere verum quid vetat?“ (Kaj mi more prepovedati, da povem smeje se resnico?) S tem glasilom bi skušali spraviti v svet nekaj novih idej. Vedno je bila mlada študiralna generacija tista, ki je gojila vsaj malo revolucionarnega duha. Zakaj bi mi, ki smo združeni v klubu kot osrednji študentski organizaciji in bomo morali voditi nekoč tudi slovensko ljudstvo na Koroškem, ne izrabili teh možnosti? In ravno tako glasilo lahko postane merilo za sodelovanje.

V teh dneh je nekaj članov sprožilo tudi misel, da bi ustanovili klubsko godbo. Če mislijo naši muziki to zares, jaz to pozdravljam, želim pa, da bi ostalo v klubskem okviru.

Ker so nekateri tudi želeli, da bi klub začel z odrskimi nastopi, hočem dodati, da sem v tej stvari zelo zelo skeptičen. Mislim namreč, da to ni klubska naloga, ker obstaja v Celovcu „Oder Mladje“, ki to stvar boljše izvrši in je bil tudi zato ustanovljen. Mi pa bi z nastopi odru lahko škodovali. Pač pa bi bilo možno, da bi priredili za pustno prireditev nekaj kratkih prizorov. Na vsak način so take stvari zelo tvegane in je bolje, da delamo manj stvari in tam dosežemo boljše kvaliteto. Zato polagajmo večjo pozornost na naše sestanke in na klubski pevski zbor, da bi se nekoliko izboljšala njegova kvaliteta.

V počitnicah pa bomo priredili klubski

Izlet na Brško planino

Voditelj naše katoliške mladine nas je obvestil, da je bila izražena želja, da bi napravila dekanijska in župnijska vodstva skupen izlet na Brško planino v Ziljski dolini. Zvedeli smo, da je bil za to določen 25. julij; vsak naj vzame s seboj pošteno malico in koš dobre volje.

Napočil je dan odhoda. Jutro je bilo prekrasno, sončno. Zbirali smo se pred župniščem v Šmihelu pri Pliberku in nestrpno čakali na avtobus. Nekaj jih je pristopilo še v Dobrli vesi, tretja postaja pa je bila v Celovcu, kjer sta vstopila naša voditelja č. g. Šafran in gdč. Anica Fuger. Nato smo pot nadaljevali skozi lepi Rož, kjer smo v St. Jakobu dobili še nekaj novih gostov. Tudi Folteja ni manjkalo; njega smo sprejeli s posebnim veseljem, kajti kjer je on, ne manjka dobre volje. Nato smo se peljali mimo Pečnice; tam blizu so nam pokazali, kje si je ustvarila naša prejšnja voditeljica ga. Rezika s svojim možem nov dom. Nazaj grede smo ju hoteli pozdraviti, a ni bilo časa.

Končno smo le dospeli na Ziljo; skozi okna avtobusa smo opazovali lepoto Dobrača in ostalih ziljskih gor. Med petjem in smehom smo že bili pod Brško planino, na katero pa nas je čakalo 3 ure hodá. No, pa to težavo smo kaj dobro prestali —

eni nekoliko prej, drugi nekoliko pozneje. Med potjo smo videli krasne gozdove, kakršnih ni zlepa najti.

Na vrhu planine, od koder je lep razgled, stoji več lesenih koč in med njimi majhna cerkva; pa tudi krčme ne manjka, saj kdor pride gor, je potreben okrepčila in oddiha. Mi smo se najprej udeležili sv. maše, ki jo je opravil naš voditelj, nato pa potlačili svoje že skoraj prazne želodce; ta malica se nam je vsem prilagela kot že dolgo ne.

Ko smo se vračali, nam je prišel naproti č. g. Mihor, sedaj župni upravitelj v St. Stefanu na Zilji, in nas povabil na obisk v svojo župnijo. Tam smo si najprej ogledali staro, znamenito cerkev, katero ravno sedaj prenavljajo. Tudi njegovo župnišče smo si ogledali. Tu smo bili kar pošteno postreženi z jedačo in pijačo, za kar bodi g. Mihorju in njegovi sestri-kuharici še enkrat iskrena hvala! Med petjem in dobro voljo so ure kar prehitro minevale, kajti treba je že bilo misliti na vrnitev. Vsi srečni in zadovoljni, polni lepih novih vtisov, smo se vrnili domov.

Iskrena zahvala tudi našemu skrbnemu šoferju g. Sinčniku, ki je imel z nami potrpljenje in nas je v polno zadovoljstvo pripeljal tja in nazaj!

sestane kot prvi študijski teden, ker hočemo natančneje spoznati kulturni, gospodarski in politični položaj koroških Slovencev. Tudi v počitnicah je treba delati, in sicer ne samo, da si prislužimo denarja ali da pomagamo domačim pri delu. Hodimo budni skozi naše vasi in cenimo to, kar je še ostalo slovenskega! Cenimo vsak nastop naših podeželskih prosvetnih društev in bodimo veseli, da še gojijo slovensko besedo, ter pomagajmo tam, kjer le moremo!

Zdaj hočem še na kratko omeniti gojitev družabnosti med člani kluba. Dobra družabnost in dobro prijateljstvo bo vladalo samo tedaj, če bomo res videli drug drugega kot brata in ga bomo cenili kot posameznika, čeprav drugače misli o življenju kot mi. Kajti „silna so čuda tega sveta, čudo vseh čud pa je človek“, pravi Sofoklej v „Antigoni“. V njem se zrcalijo vsa nasprotja tega sveta, na eni strani človekova silna volja, človek s svojimi visokimi ideali, človek v vsej svoji veličini; po drugi strani pa človek s svojimi zablodami in napakami. Če bomo iskali samo napake, jih bomo seveda tudi našli, a pri tem bo trpela tudi naša družabnost in skupnost!

Ob koncu mi dovolite, da vas še enkrat pozovem k skupnemu delu s pesnikom Gregorčičem. Njegove besede naj bi bile vodilna misel in geslo za to študijsko leto:

„Kljubaj usodi, — mož sam svoj bodi! —
Karkoli naj se ti zgodi,
usode gospodar si ti.
Si ti! Če res, če cel si mož,
i svoj i nje gospod ti boš.
Usode ni,
usoda svoja — to si ti!“

DUNAJ

V bolnici usmiljenih bratov na Dunaju, Große Mohrengasse 9, se na internem oddelku zdravi naš rojak kapucinski brat Dominik (Peter) Noč.

V svoji boleznini mnogo misli na domovino in rojake, posebej na Rožane, saj je doma iz St. Jakoba. Dobesedno takole pravi:

„Prosim, pišite v „Naš tednik-Kroniko“, da iskreno pozdravljam vse bralce „Tednika“ in „Nedelje“. Gre mi hvala Bogu na bolje.“

Njegov naslov je: Br. Dominik Noč, Krankenhaus der Barmherzigen Brüder, Interne Abteilung 1/20/2, Wien II, Große Mohrengasse 9.

SELE

(Teliček v osebnem avtu)

Krasno jesensko vreme nam vsestransko koristi. Tudi za pašo po travnikih in njivah je zelo ugodno.

Ko se je p. d. Pušcl zadnji četrtek z avtom vračal domov, je opazil med svojo živino na travniku, kravo, ležečo na tleh. Takoj izstopi in od blizu vidi, da bo krava povrgla telička. S pomočjo sosedu nudi kravi potrebno pomoč, nato jo odvede v bližnjo stajo, da jo pozneje odžene v domači hlev.

Toda kako naj ubogi teliček zmaga dolgo in strmo pot do svojega bodočega bivališča, ko še statni ne more? Gospodar pa si je znal pomagati. V prostor za prtljago zadaj v avtu postelje in v to „posteljico“ položi „novorojenčka“. Avto zabrni in teliček se imenitno pelje na svoj novi dom. Kako je teliček pozneje svoji roditelji pripovedoval o svoji vožnji v avtu na rojstni dan, ne vemo. Kako se živina razgovarja med seboj, moreš namreč slišati samo na kresno noč in le, če imaš v čevljih praprotno seme.

ŠT. RUPERT PRI VELIKOVCU

(Smrt dobrega farana)

Na Ricinji, majhni, tihi vasi naše župnije, je dom, ki se imenuje po domače: pri Tičeju. Res lepo, čisto domače ime. Tam so živeli že skoraj ves čas od zadnje vojne sem samo tri osebe: oče, mati in hči, v lepi družinski harmoniji, v tihem zadovoljstvu in miru. Gospodar je že pred več leti zaradi pojemajočih moči moral opustiti kmečko gospodarstvo in dati polje sosedu Zmavcarju v najem. Zadnja tri ali štiri leta ga je pa že precej zalezovala nevarna bolezen, toda od vsake krize si je dozda vedno opomogel. A v nedeljo, 6. oktobra, ko je nad ricinjskim poljem in vasjo napočil izredno lep, sončen jesenski dan, je nemila smrt posegla v to tiho družinsko srečo in ugrabila dobrega očeta.

V torek, 8. oktobra, se je zbrala pred Tičejevim domom velika množica ljudstva iz vseh vasi fare in tudi iz mesta, da izkaže obče spoštovanemu in priljubljenemu Tičejevemu očetu zadnjo čast in ljubezen. Med udeleženci pogreba pač ni bilo niko-

(Konec na 8. strani)

Afrika in EWG

Sporazum o pridružitvi 18 afriških držav Skupnemu evropskemu trgu

Konec julija t. l. je bil v Jaunde, glavnem mestu Kameruna, podpisan novi sporazum o pridružitvi 18 afriških držav, vključno Madagaskar, skupnemu evropskemu trgu (EWG). Gre za naslednje države: Burundi, Dahomey, Slonokoščena obala, Gabon, Kamerun, Kongo (Brazzaville), Kongo (Leopoldville), Madagaskar, Mali, Mavretanija, Niger, Gornja Volta, Ruanda, Senegal, Somalija, Togo, Čad in Centralnoafriška republika.

Konvencija je že druga pogodba o pridružitvi afriških držav Evropski gospodarski skupnosti. Prvi sporazum je namreč potekel konec lanskega leta in je moral biti obnovljen, ker so medtem nove afriške države dobile neodvisnost.

Sporazum vsebuje določbe o blagovnem prometu, finančnem in tehničnem sodelovanju, prometu s storitvami, plačili in kapitalom. Jedro sporazuma pa je pomoč Evropske gospodarske skupnosti, ki predstavlja 730 milijonov dolarjev, od tega 666 milijonov dolarjev neposredno od držav članic, 64 milijonov pa od Evropske investicijske banke v obliki posojil in odpisov obresti. Od skupne vsote dobi 500 milijonov dolarjev sklad za razvoj investicij, 230 milijonov dolarjev pa je določeno za pomoč proizvodnji in izboljšanje gospodarske strukture afriških držav. Izpopolnitvi čim bolj razvejane gospodarske strukture afriških dežel pripisuje sporazum velik pomen, saj so vse afriške države doslej gradile svoje gospodarstvo na maloštevilnih proizvodih in kulturah. Ozemlja, ki še niso postala neodvisna, dobijo 70 milijonov dolarjev še posebej.

Na podlagi novega sporazuma ima šest evropskih članic in vsaka pridružena članica pri odločanju po en glas. Novemu sporazumu se lahko priključijo še druge države, odločbe o carini, kontingentih in finančnem poslovanju pa so prirejene tako, da pospešujejo razvoj afriške industrije.

Če pri ratifikaciji sporazuma ne bo nobenih težav, bo sporazum začel veljati s 1. januarjem 1964. S sporazumom je praktično ustvarjeno prosto trgovsko območje med Evropsko gospodarsko skupnostjo in afriškimi članicami, ki je posebno ugodno za

zaščito mlade afriške industrije. Članice EWG podeljujejo afriškim članicam iste carinske ugodnosti, kot jih imajo med seboj. Poleg tega bodo ukinile carino za uvoz kave, kave, ananasa, klinčkov, kobre, muskatnih oreškov, popra, vanilije in čaja.

Značaj finančne in tehnične pomoči v okviru tega sporazuma, se je politično zelo spremenil. Afriške države naj bi dobivale to pomoč na podlagi popolnoma enakovrednega sodelovanja in absolutnega spoštovanja njihove politične in ekonomske neodvisnosti. Evropska gospodarska skupnost ne bo odločala o njihovem gospodarskem razvoju, vendar pa o njihovem razvoju ne bo prevzemala nobene odgovornosti, ker bi bila posledica tega zopet gospodarska odvisnost, ki bi nadomestila komaj prekinjeno odvisnost od nekdanjih matičnih dežel.

Na svetu je še mnogo lačnih

(Ob svetovni akciji „Brat v stiski“ v novembru)

Na današnjem svetu, ki se tako rad ponša s svojim napredkom in svojo kulturo, je še mnogo ljudi lačnih. Ta ugotovitev, ki je popolnoma jasno dokazana, je velika sramota za vse človeštvo. Današnji znanstveniki iščejo poti na Luno, prodirajo v vesolje in odkrivajo izredne sile v naravi, ne morejo pa odpraviti lakote na svetu. Pa je vendar to vprašanje tako važno, da je nemogoče zagotoviti svetu trajni mir brez njegove rešitve. Dokler bodo ljudje na vseh petih celinah zemeljske oble zaradi lakote obupavali in umirali, človeštvo ne bo imelo miru.

Razpravo o tem izredno važnem vprašanju razdelimo v dva dela. V prvem delu bomo govorili o dejstvu lakote na svetu, v drugem pa z lučjo katoliškega nauka iskali rešitev tega perečega vprašanja.

DEJSTVO LAKOTE NA SVETU

Jezuit p. Martin Brugarola, odličen sociolog naše dobe, je z veliko ljubeznijo in vestnostjo študiral to vprašanje. Napisal je o tem zelo zanimiv članek. Navedli bomo glavne misli tega članka.

1. Važnost hrane za človeka

Človek brez hrane ne more živeti. Človeško telo nujno potrebuje primerne toplote, sil in moči, da more delati. Vse to mu daje hrana, ki mora biti zadostna in popolna. Dati mora telesu vse moči in snovi, ki jih potrebuje za pravičen razvoj in za delo.

2. Kaj pravi znanost o prehrani

Ta znanost je v zadnjih letih izredno napredovala. Danes že natančno poznamo vse bistvene sestavine in snovi zadostne in polne hrane. Znanost je določila z veliko natančnostjo in podrobnostjo, koliko maščobe, beljakovin, ogljikovih hidratov, vitaminov in kalorij potrebuje človeško telo v različnih dobah svojega razvoja.

Ta ugotovitev je velike važnosti za vsakega človeka. Beseda lakota ne pomeni samo pomanjkanje hrane ali nezadostno hrano, ampak tudi napačno hranjenje, podhranjenje, ki prav tako povzroča bolezni in celo smrt. Človek ni v nevarnosti za svoje življenje samo tedaj, kadar ima premalo hrane, ampak tudi tedaj, kadar uživa hrano, ki

Svetovna proizvodnja nafte v letošnjem prvem polletju

Po „Petroleum Press Service“ je znašala svetovna proizvodnja nafte v letošnjem prvem polletju 640,8 milijona ton, kar je za 49 milijonov ton ali 8,3 % več kot v istem razdobju 1962.

Največji proizvajalec nafte v svetu so še nadalje ZDA s 183 milijoni ton (2,2 % več kot l. 1962), nadalje ZSSR z 99 milijoni ton (10,7 % več) in Venezuela s 85,5 milijona ton (3 % več). Najbolj je narastla proizvodnja v Libiji — na 8,2 milijona ton, ali v odstotkih za 258,1 % in Egiptu na 2,9 milijona ton, oz. 32,6 %. Svetovna proizvodnja brez Sovjetske zveze in drugih socialističnih držav je znašala 531,1 milijona ton (7,9 % več), od česar je bilo proizvedeno na zahodni polobli 313,2 milijona (2,9 % več) na vzhodni pa 217,9 milijona ton (15,8 % več). Proizvodnja v socialističnih državah je znašala 109,8 milijona ton (10,5 % več).

Udeležba članic Gospodarske skupnosti na 800 milijonih dolarjih, ki jih predvideva sporazum, je naslednja: Francija in Zahodna Nemčija prispevata po 246,5 milijonov dolarjev, Italija 100 milijonov, Belgija 69 milijonov, Nizozemska 66 milijonov in Luksemburg 2 milijona dolarjev. Od skupne vsote dobe afriške države 680 milijonov dolarjev kot pomoč, ki je ne bodo vračale, 50 milijonov pa kot posojila pod posebno ugodnimi pogoji. Evropska investicijska banka bo dala svoj delež pod normalnimi pogoji, ki veljajo za posojila, predvidene pa so tudi olajšave pri obrestni meri in drugih stroških posojil.

Od 230 milijonov dolarjev, ki so namenjeni za pomoč proizvodnji in spremembi gospodarske strukture, dobi proizvodnja 137 milijonov dolarjev, vendar ne samo kot subvencijo za posamezne proizvajalce, temveč tudi za finansiranje ukrepov, ki naj olajšajo pogoje za industrijski razvoj. Pomoč bo pritekla v prihodnjih petih letih regresivno in bo nato izostala, tako da jo štejejo kot premostitljivo.

ni zanj primerna, ker nima tistih snovi, ki jih nujno potrebuje. Slabo, preveč enostransko hranjenje more povzročiti večkrat tudi smrtnonevarne bolezni. Različne bolezni, ki jih že več let poznamo, pa ne vemo njih pravega vzroka, prihajajo od nepravilnega hranjenja. Posledice tega so veliko bolj pogubne, kakor mislimo. Krajšajo življenje, uničujejo zmožnost za delo, jemljejo duhovno moč in rušijo odporno silo narodov.

Strokovnjaki navajajo okoli 40 določb za popolni telesni razvoj. Včasih so mislili, da katera koli hrana dá telesu vse snovi, ki jih potrebuje. Toda znanstveniki so dognali, da živa bitja ne morejo sama od sebe proizvajati vseh snovi, ki jih rabijo. Zato jih morajo dobiti v hrani. Če le nekaj desetink milijonov teh potrebnih snovi ne dobe v vsakdanji hrani, so že v nevarnosti, da resno obole ali celo umrjejo.

3. Pravilno, idealno hranjenje

Beljakovine so glavne sestavine človeške hrane. Človek jih dobiva v živalskem mesu, mleku in jajcih. V rastlinah jih ni. Beljakovine so važne za človeka zato, ker pospešujejo razvoj in rast njegovega telesa. Njih potrebnost se v različnih življenjskih dobah menjava. Do zadnjega časa so še mislili, da vsak odrasli, pravilno razviti človek potrebuje vsak dan za eno kilo telesne teže en gram beljakovin. Pomanjkanje beljakovin more povzročiti mnogo bolezni.

Človek potrebuje tudi maščobe. Če jih pogrša ali jih dobi premalo, njegovo telo oslabi in postane neoporno, bolno rahitično. Važni so za človeka tudi različni vitamini. Če jih nima, ali jih ima premalo, je v nevarnosti, da zboli. Bolezni, ki jih povzroča pomanjkanje vitaminov, so: skorbut (gnojenje dlesni, izpadanje zob) beriberi, protin in še več drugih.

Poleg beljakovin in maščob tudi človek potrebuje nekoliko železa in rudnin. Med temi so posebno važne: kalcij, natrij, kalij, jod in še druge. Pomanjkanje teh rudnin povzroča velike motnje v človeškem telesu.

Bistvene, nepogrešljive sestavine človeške hrane so tudi: sladkor, škrob in ogljikovi hidrati.

Hrana je tem več vredna, čim večje število kalorij dá človeku. Svetovna organizacija za prehrano je ob zaključku svoje ankete, ki je upoštevala ves svet, določila naslednjo lestvico kalorij, ki jih človek potrebuje v različnih dobah svoje starosti:

Moški od 1. do 3. leta potrebuje 1.200 kalorij; od 4. do 6. leta 1.600 kalorij; od 7. do 9. leta 2.000 kalorij; od 10. do 12. leta 2.500 kalorij; od 13. do 15. leta 3.200 kalorij; od 16. do 20. leta 3.800 kalorij. Odrasla moška oseba, ki ima 70 kilogramov teže, potrebuje od 2.500 do 4.500 kalorij. Čim težje telesno delo opravlja, tem več kalorij potrebuje. Če pa ima le lahko telesno delo, rabi tudi manj kalorij.

Ženska od 13. do 15. leta potrebuje le 2.800 kalorij; od 16. do 20. leta pa 3.400 kalorij. Odrasla ženska oseba, ki ima 56 kg teže, potrebuje od 2.100 do 3.000 kalorij. Kolikor težje in bolj naporno delo opravlja, toliko več kalorij rabi. Če pa ima le manj utrudljivo delo, ji zadošča manj kalorij.

(Dalje prihodnjič)

Za naše matere

Oh, ti otroci...

»Marian je nestalen...«

Naš drugi sin Marian, star 9 let, je grozno nestanovit pri delu, neresen, muhast. Pameti mu ne manjka, je bistre glave in morda ravno zato neverjetno len. V šoli mu je čisto vseeno, ali je na prvem ali pa na zadnjem mestu. Z drugima dvema sinovoma (stara 12 oz. 7 let) nimamo nobenih težav, za Marijana pa res ne najdemo prave rešitve. Kako bi ga privadili k resnemu, stanovitnemu delu? ...

Odgovor:

Ker je toliko vzrokov, ki povzročajo v Marijanu lenobo in nestalnost, je težko izreči točno in dokončno sodbo. Kljub temu, poskusimo!

Ze skraja gospa, Vam svetujem, nikar se ne vznemirjajte! To je povsem naraven pojav in težava, ki jo mora vsak otrok v teh in kasnejših letih premostiti. Otroci se bori za uravnovešeno, išče ravnovesja. In ravno v tej dobi in kasneje je Vaše pomoči še posebno potreben.

Napravimo z Vašim dovoljenjem in v Vašo korist kratko izpraševanje vesti:

Ali ste kdaj poskusili, namesto, da bi ga karali, zanimati se, zakaj je to in tako storil?

Ali seanimate za njegovo delo, razvedrilo, soščolce?

Ali ste kdaj opazovali, kako se obnaša do svojih dveh „zgodnjih“ bratcev? Ali ga njun zgled dviga, ali pa porazno vpliva nanj? Ali mu to morda celo vceplja čut manjvrednosti, zapostavljenosti, užaljenosti, ljubosumnosti? ...

Ali se je ta sprememba pojavila nena doma in iz njega samega, ali pa je k temu pripomogla tudi družina in morda še bolj šola?

Sklep tega izpraševanja: nikar ga ne navičajte stalno s kakim „lenuhom“, „lenobo“ ipd. Kajti to lahko povzroči ravno nasprotni učinek, namreč, da se v njem zbudi odpor in tedaj se bo skušal še bolj „spopolniti“, namreč v lenobi, neresnosti.

Vplivajte nanj pozitivno! Skušajte in prisilite ga, da bo moral misliti in se odločati sam od sebe. Zaupanje in zanimanje, ki mu ga boste starši izkazovali, bosta več doseгла, kot najstrožje kazni! On se mora čutiti bolj vaš „zaveznik“, „na vaši strani“, kot pa „upornik“. Izkazujte mu res veliko zaupanja in pozornosti: to ga bo dvignilo!

Iz vseh primerov lahko razberemo, da otroci le niso taki „peklensčki, hudobe, parkeljčki“, lahko so ravno nasprotno „angeljčki“, toda morda, morda je vzrokov zgoraj omenjenih pojavov treba iskati kje drugje! ... J. R.

Sol je koristna

Sol je naša vsakdanja začimba, ki je normalno uživamo vsaj 25 g dnevno v jedi, čez mero pa tudi 40 do 50 g, torej mnogo več, kakor bi je morala vsebovati naša hrana. Svoje telo tako v pravem pomenu besede nasoljujemo, kajti človeški organizem normalno ne potrebuje niti 2 g dnevno.

Sol je nevarna predvsem ledvicam; povzroča, da se nabira voda v organizmu, s čimer je srce škodljivo obremenjeno.

Koristne pa so solne kopeli, za katere uporabljamo kuhinjsko morsko sol in jo zdravnik predpiše v razni jakosti: za polno otroško kopel 1 kg soli, za odrasle 1,5 do 2 kg, za močnejše 3 do 4 kg soli. Kopel traja 15 do 20 minut pri 30 do 40°C. Solne kopeli dražijo kožo, da postane rdeča, ker se kri odvaja od notranjih organov proti površini; to dobro vpliva pri malokrvnosti, pri dolgotrajnih živčnih in krvnih boleznih, pri eksudatih v oprsu in trebuhu, pri nekaterih ženskih boleznih, pri skrofulozi in pri tuberkulozi kosti. Preden začneš uporabljati solne kopeli, seveda vprašaj zdravnika za svet.

Presoljeno jed izdatno izboljšaš, ako napneš preko posode čist prtč, napojen z mlekom, in natečeš nanj prav nad posodo 2 do 3 žlice moka. Tako naj tedaj stoji približno četrt ure, da se moka napoji s slano paro. Nadalje lahko razsoliš presoljeno jed tako, da za malo časa položiš vanjo gobico, ki jo imaš samo za ta namen. Gobica vsrka sol. Marsikatero presoljeno jed pa tudi izboljšaš, če v nji skuhaš nekaj rezin surovega krompirja.

ZA FANTE:

Viri fantovske izobrazbe

Obzorje, katerega ima sodobna mladina, silno prekaša splošno znanje mladine pred desetletji. K temu pripomorejo največ sredstva moderne tehnike, ki na tako privlačen način posreduje dognanja v svetu. To so zlasti radio, film in televizija.

Toda kakovost izobrazbe, ki jo posreduje imenovana sredstva, je upravičeno zelo dvomljiva. Prav gotovo v takšni izobrazbi ni nič solidnega, sistematičnega, načelnega. Primerjali bi jo lahko sračjemu gnezdu: od povsod nekaj. Mladina z izobrazbo „iz kina“ pač ne bo v življenjskih vprašanjih imela načelne jasnosti, marveč bo sodila in ravnala po javnem mnenju.

Pravo izobrazbo daje mladini le dom, šola in cerkev. Tako je bilo nekoč in prav bi bilo, da bi še danes to veljalo. Zato pogledajmo, če so še tudi danes ti trije viri izobrazbe zmožni dati mlademu človeku pravo in zadostno izobrazbo.

Naše družine doživljajo danes veliko preizkušnjo. Mnogokrat se zdi, da ne zmorejo več vzgojnih nalog, ki jih imajo po svoji naravi. Ves socialni okoliš je sovražen družinski skupnosti in tradicionalni družinski miselnosti. Razvoj avtomobilizma in motorizma je uničil zavest mladine, da spada še v družinski krog in delna proletarijacija naših kmetov je iztrgala očete in otroke iz družinskega kroga tako, da se vidijo le še mimogrede pri jedi, če jim še to ne preprečuje delo po „turnusu“. Tako so le redki trenutki, da je vsa družina zbrana v prijetni domačnosti, ki bi naj dajala vsem družinskim članom hrane za „dušo“ in duševno rast. Tako je le redkim družinam omogočeno, da mladini dajo prvi pogoj prave izobrazbe, da o družinah, ki veljajo za slabe, vobče ne govorimo.

Kako pa je s šolo? Že škof Slomšek je rekel o njej: „Če pa šola dobra ni, je boljše, da je sploh ni.“ Ne mislimo tu na splošno vzgojno in izobraževalno vrednost, ki naj da mladini splošno izobrazbo za življenje. V tem oziru nimamo vzroka za proteste. A našim otrokom je treba dati nekaj več; dati jim mora nekaj „našega duha“, da bodo mislili in delali, kakor je pri nas tisoletna tradicija. In v tem naša šola povsem odpušča. Tako se dogaja, da v družinah že molijo stari v enem jeziku, otroci pa v drugem, če še sploh molijo. In tako je v vsakem oziru. In po otrocih, ki v šoli dobivajo drugačnega duha, se morajo ravnati starejši, ki ne posedujejo tujih kulturnih vrednot, da bi jih posredovali otrokom. Tako tudi šola ne more dati mladini prave in homogene izobrazbe.

Ostane še samo Cerkev, ki je učiteljica in mati zlasti za doraščajočo mladino. To je bila v naših krajih še prav posebno; kajti vse ostalo kulturnopolitično okolje je bi-

ZA MLADINO IN PROSVETO

Nadangel Rafael in mladina

Koroška mladina vsa gori za šport. Vsak prosti čas ji je dobrodošel, da si daje duška v gibanju. Solarji se ob nedeljskih popoldnevih urijo v nogometu. Skrb za učenje tone v športnem uživanju. Zdaj, ko že zima gleda z vrhov, se mladina že veseli smučanja po pobočjih gorskega grebena naših Karavank. Ne strašijo je zlomljene roke ali noge, ki jih je rodilo preveč zagnano športno veselje. Kolone smučarjev se bodo kmalu spet poganjale navzgor, da tem globlje zdrče v dolino.

Krepitev telesnih moči je pri današnjem vsestranskem pomehkuženju potrebna, toda biti mora tudi v še večjo duhovno in moralno korist. Zato naj bi se šport vršil pod varstvom božjega zdravnika nadangela Rafaela, čigar praznik v oktobru obhajamo.

Kateri kristjan še ni bral ali slišal zgodbe o potovanju mladega Tobija, ki ga je kot zal mladenič spremljal nadangel Rafael? Pravični Tobijev oče si je to zaslužil s tem, da je v asirskem suženjstvu delil miloščino potrebnim in ponoči pokopalval mrliča, ki so bili žrtve sovražnega vladarja. Ko je že oslepljeni stari Tobija poslal svojega sina z dolžnim pismom k sorodniku Gabelu v Rages, da mu vrne v stiski posojeni denar, ga je spremljal nadangel, ki se je bil predstavil kot Azarija, (kar pomeni — Bog je pomočnik).

Prvi večer si hoče mladi Tobija umiti noge v Tigrisu. Pa skoči predenj velikanska riba, da bi ga požrla. Pokliče spremljevalca na pomoč. Ta ga pouči, kako naj potegne ribo za škrge iz vode ter ji vzame srce, žolč in jetra kot koristna zdravila.

Ustavita se pri očetovem svaku Raguelu, kjer najde mladi Tobija nevesto Saro. S sežganimi jetri prežene hudega duha, ki je Sa-

lo skozi desetletja za našega človeka neugodno. To je vedno čutilo ljudstvo in se rado oklepalo Cerkev ter duhovnika, ki se izhajal iz ljudstva in se zanj žrtvoval. Tudi še danes je ista volja pri večini naših duhovnikov, da bi bili ljudstvu za učitelja. Pri cerkvenih organizacijah ter pri verskem pouku v šoli ter v pošolskem stiku z mladino skušajo nadomestiti, kar je preprečil moderni čas. A tudi tukaj je vedno več ovir, ki odtegujejo mladino vplivu Cerkev in duhovnika.

svoje prekrasne rože, ni pustil, da bi se jih prišla umazanost, niti da bi jih osmodila slana, niti da bi jih zlomil vihar. Boril se je za vsakega posebej in s prižnice je izpovedal:

„Moji ljubi otroci, lamotski župnik se nič ne briga za to, da boste domov ponesli nekaj gramov maščobe več ali manj; kar bi rad dosegel, dobro veste: to bi bilo srce, tako svetlo osnaženo, da se bo Gospod Bog mogel zmerom zrcaliti v njem; to dajte domov ponesti, pa ljubezen, ah, takó mnogo ljubezni!“

Dà, to so bile počitnice! Polne sonca, ljubezni in miru! Niti presenetljive pustolovščine ni pri tem manjkalo. In le-ta je prišla nekega dne, s prekrasnim razkošnim avtomobilom, ki je hotel kakor ognjena krogla švigati skozi vas. K sreči je obstal in obtičal na meji, zakaj podvreči se je moral pregledovanju carnikov. — Kmalu so ga obkolili otroci. Imenitna gospa je sedela v njem, nasmihala se je otrokom ter milostno pečala z njimi. Govorila je slabo francosko, še slabše nemško in o „taborskem jeziku“ sploh ni imela nikakega pojma. Le s težavo in za silo so ji dopovedali, kdo so.

„Madame est américaine,“ je vljudo razložil Tintin, „la Mèlasse“.

„Yes!“ Ponosna je bila, da so to takoj videli na njej.

„Da kannst nix machen,“ je tolažil Dunajčan.

Američanka je snela rokavice ter iskala v svoji ročni torbici. Otroci so radovedni gledali na igro dragih prstanov.

„Bonbončki — kupiti, yes?“ je smehljaje se rekla.

Parizani so nategnili ušesa. Nemci so debelo gledali. Vsak otrok je prejel švicarski

ri umoril že sedem snubcev. Nadangel pojasni, da se je to zgodilo zato, ker so ti snubci hoteli imeti pravično Saro le iz poželjivosti. Z molitvijo skozi tri noči sta si nato Tobija in Sara izprosila srečen zakon. Nadangel pa je šel z Raguelovimi hlapi in dvema veblodoma namesto Tobija h Gabelu v Rages. Od njega je prejel ves denar in ga

Iz filmskega sveta

FESTIVAL KULTURNEGA FILMA V TRIDENTU

Že dvanaajstič so prijatelji kulturnega in planinskega filma priredili v Tridentu na Južnem Tirolskem festival, pri katerem prikazuje filme iz narave, zlasti iz gorskega sveta. V začetku oktobra so kazali 27 filmov iz turizma, med katerimi je bila Francija z devetimi filmi najbolj zastopana. Večina filmov je bila posnetih ob velikih ekspedicijah na najvišje gore sveta. Tako so Francozi kazali zavzetje Himalaje, ki je bila leta 1959 po toliko neuspešnih ekspedicijah končno premagana. Izmed evropskih gora so predvajali film „V srcu Dolomitov“,

Kaj votlo doni...

Velikemu, praznemu sodu je podoben človek, ki si hoče v svojem diletantizmu pridobiti veljavo z bobnečimi frazami. Na račun takih se že pesnik vprašuje: „Kaj votlo doni...“

Za diletantizmom in frazami se največkrat skriva samoljubje in napuh. Človeku se laska misel, da vse ve, da velja za pametnega, modrega. A ker je njegovo znanje pomanjkljivo, si pomaga z diletantstvom in frazami. Laska se mu misel, da sam iz sebe vse zna, da je sam odkril to in ono, a ker je to v resnici nemogoče, mu morata zopet pomagati diletantstvo in fraza.

Kdor pa res ljubi resnico, ta je ponižen in sprejemljiv za pouk. Človek se mora vedno učiti, kajti spoznanje resnice je mnogokrat možno le po mnogih trudih. „Do smrti se učimo!“ Ponižno zato sprejemamo mnenja drugih, kajti prevzetnost je mati zmot. Zlasti mladina mora paziti, da ne izreka prevzetno naglih sodb. „Kaj stari veste...“ je znamenje mladostne nadutosti.

frank. Mislite si, to je bilo takrat celih šest francoskih frankov!

„Küss' die Hand,“ je dejal Dunajčan in viteško poljubil prste, ki so na njih žareli prstani.

„Danke“, so rekli Nemci in jasno veselje je sijalo iz njihovih oči.

Ne tako mali poredneži izmed Parizanov. Le-ti so z odpuščajočim smehljajem rekli „merci Madame“ in v hlačni žep spustili novce, ne da bi ga pogledali. Sploh so se obnašali tako, kakor da bi se kaj takega zgodilo vsak dan.

Nato so se pričeli razgovarjati, kolikor se je le dalo. Namesto da bi kakor drugi v brzem teku svojim krušnim staršem prinesli vesele novice o franku, so strokovnjaško opazovali avtomobil, ugotovili, iz katere tovarne je in koliko ima konjskih sil, vzeli so ga skoraj v svoje varstvo z njegovo lepo gospo vred, ki je sedela notri. Ko je hotel šofer odpeljati, ga je Tintin opozoril na bližnji ovinek ter mu je velel, naj pazi: češ da se je ondi zgodila že marsikaka nesreča. Nato je nalahko zaprl zaklopke pri vozu.

„Bon voyage, Madame!“

„Aoh — merci, merci!“

Avto se je odpeljal mimo krdela dečkov, ki so mahali s kapami gospé v pozdrav ter ji radostno vzklikali. Irhaste hlače so se celo prekopicnile.

Ker so naslednji dan pričakovali krošnjarja malega Juda, so imeli mladci nemirno noč.

Justav si je izbral dvojico krasnih hlačnih naramnic in dva robca, Dunajčan pa star gramofon, drugi so si kupili bonbonov in čokolade. Kmalu so izdali zadnjo stotinko franka. Parizani nasprotno pa niso zapravili niti groša; Židovo blago jim je bilo preslabo.

pripeljal k ženitnini. Po svatbi se je mladi Tobija v angelovem spremstvu vrnil k očetu. Zena Sara pa je šla z vsem spremstvom in bogastvom, ki ga ji je dal njen oče Raguel, nekoliko počasneje za mladim možem. Ta je bil že po nadangelovem nasvetu pomazal slepemu očetu oči z žolčem ujete ribe, da je spregledal. Šele, ko je stari Tobija poln hvaležnosti hotel nagraditi zvestega spremljevalca svojega sina, se je nadangel razodel, da je eden izmed knezov, ki stoje pred božjim prestolom in da je nosil Tobijeva dobra dela pred Boga. Zato vse te dobrote.

Ko bi naša mladina v takem duhu gojila šport in bi se mladi zaročenci tako pripravljali na zakon, kot je Tobija in Sara učil sv. Rafael, bi ne bilo ločitev in družinsko življenje bi rastlo v splošni blagor. Stari Tobija je še videl svoje vnuke in njih otroke.

ki prikazuje lepoto dolomitskih gora; italijanski režiser Pietro Nava pa je v novi režiji pokazal zavzetje Montblanca leta 1927. Med vsemi filmi je bil najboljši švicarski film „Strom aus dem Berg“, ki pa je ostal nepoznan širšemu kulturnemu svetu. Kazali so tudi uspele posnetke iz svetovnega prvenstvenega tekmovanja v Chamonix leta 1962. Vsi ti filmi spadajo v vrsto kulturnih filmov.

SRAMOTILNI FILM O PIJU XII.

Kot smo že poročali, je igrsko delo Rolfa Hochhutsa „Der Stellvertreter“ izzvalo hude proteste med svetovno javnostjo. V tem delu obtožuje pisatelj papeža Pija XII., da se ni zavzel za preganjanje Jude v času nacizma in je tako sokriv masovnih pokoljev, ki so jih izvedli nacisti nad Judi. Imenovano igrsko delo so predvajali najprej v Nemčiji, nato pa še v Švici, Angliji in v Izraelu. Sam sedanji papež je obsodil to delo kot krivično in nekulturno. Sedaj pa se slišati, da bodo v Franciji to delo posneli za film, kar je vsekakor nečastno za Francijo, ki še hoče veljati za katoliško.

„POSLEDNJA SODBA“ V NOVI LUCI

Da bi prikazali poslednjo sodbo tudi na platnu, kakor je to storil veliki Michelangelo v Sikstinski kapeli, je že dolgo let želja filmskih ustvarjalcev. Imamo o tem že nekaj poizkusov, ki pa se niso obnesli. Tega problema se je lotil tudi največji sodobni italijanski režiser Vittorio de Sica, ki je prikazal poslednjo sodbo na svoj način. Njemu služi napoved konca sveta le kot izhodišče in okvir, v katerem skuša človeka privedi do globljega spoznavanja samega sebe. In prav spoznanje lastnega življenja je najboljša priprava na končni obračun ob vesoljni sodbi.

Helena Haluschka:

LAMOTSKI župnik

Najhitreje so se privadili Nemci.

Zdaj so bili lepi dnevi. Predvsem dnevi žetve. Takrat je naš župnik sam pomagal pri delu in s svojo mladino je delal zdaj pri tem kmetu, zdaj pri onem, zdaj tostran mostu, zdaj onostran. Če se je kak posestnik upiral in imel pomisleke zoper to telesno delo prečastitega gospoda, in če je menil, češ, gospod dušni pastir imajo dosti opravka z božjo službo, se je stari gospod smehljaj s svojim lepo zaokroženim smehljajem in rekel: „S takimi sovražniki, ki so se med seboj spravili, pomagati pri žetvi, je najlepša služba božja, ki jo more človek doživeti.“

Toda zraven vsega dela je naš župnik z voditeljico in Avstrijko vred priredil tudi marsikake lepe izlete. Voditeljica je bila zaradi svoje plemenite dobrohotne čudi, zavoljo svoje neženosti in radi svoje angelske lepote tiha ljubezen vseh Berlinčanov, Pariz in Dunaj sta pa prisegala na Avstrijko; ta je bila razumen tovariš, kateri nikoli ni skazil kakšne šale ter je razen tega mogel veliko zgodbic pripovedovati. Pri njej se ni bilo treba prav nič sramovati, če je kdo imel luknjo v hlačah ali če je koga trebuh bolel. Imela je razumevanje za vse, kar je človeškega.

Župnik pa, to je bil oče vseh, najboljši, ki je vsakemu za vselej pregnal domotožje, ki je vsakemu bral iz oči hrepenenje, da bi bil varen in skrit. Te dušne popke, ki mu jih je veter življenja prinesel, je gojil kakor

17

P * I * S * A * N * O * B * R * A * N * J * E

ŽENIN V KADUNJAH

ZGODBA IZ DOMAČIH HRIBOV

(Nadaljevanje in konec)

Lotil se ga je obup. Kakor odrešilna mu je prišla misel na okno. Odtaval je v sobo in se bližal oknu. O vsi sveti mučeniki! Okno je bilo zamreženo. Ves iz sebe je hitel k drugemu oknu; tedaj se je spotaknil in se zvrnil v nekaj toplega, mehkega. Obenem je zraven njega še nekaj drugega s silnim hruščem zaropotalo po tleh. Ubogi Tonč se v svoji čudni postelji sprva ganiti ni mogel, saj je bil od strahu ves trd. Kmalu je spoznal, da leži v kadunjah, ki so bile polne testa. Rutnikovi so hoteli drugi dan kruh peči in so polne kadunje postavili zraven tople peči.

Vtem je Tonč zaslišal ženske glasove. Kaj zdaj? Ni si vedel odgovora. Nič drugega mu ni ostalo, kot počakati, kaj bo. Začul je korake. Vrata so se odprla, vstopila je stara ženska z lučjo in — Jerčka. Jerčka je zavpila, starka pa je zastokala: „Za sveto voljo božjo, kaj pa je?“

Tonč je čutil, da mora zdaj kaj reči, toda nič mu ni prišlo na misel in na jezik. Tedaj se je spomnil očetovega svéta: Najprej jih pozdravi, potem bo že beseda besedo dala. Ali kako naj pozdravi? Jutro ni, večer ni, saj je polnoč. Ni smel dolgo preudarjati, moral je ziniti. Iz kadunj se je pogumno oglasil:

„Srečno novo leto!“

„Sveta Marija!“ je zakričalo dekle.

Vtem je prišel tudi stari Rutnik z lovsko puško. Ko je zagledal neznanca v svojih kadunjah s testom, ga je prišla neznanca jeza.

„Kaj iščeš tu, lump?“ se je zadr. „Ustrelil te bom! Kaj se valjaš po mojem testu?“

„Oženil bi se rad!“

Kmet je divjal: „V mojih kadunjah? Kaj? Kje pa imaš nevesto?“

„Tu je, vaša hči, Jerčka, če bi mi jo dali in če me Jerčka mara. Na svečnico bi rad, da bi naju oklicali.“

Rutnik je zazijal:

„Meni se zdi, da se ti meša. Od kod pa si? Kdo pa si?“

„Ali me ne poznate? Ravnjakov sem iz Raven.“

Stari je še bolj zazijal, Jerčka pa je roke nad glavo sklenila.

„Ali je mogoče? Tonč?“ je zavpil stari. „Kaj pa počneš tu?“

„Snubit sem prišel. Jerčko bi rad. Ali naj lepo povem, kakor sem si zložil?“

„Ze tako tudi velja,“ se je zasmejal stari.

„Kako pa si pravzaprav v hišo prišel?“

„Pri durih.“

„Kdaj pa?“

„Ko ste molili.“

„Kje pa si potem bil?“

„Pod stopnicami.“

„Kaj si pa tam delal?“

„Čakal sem.“

„Zakaj pa noter nisi prišel?“

„Nisem si upal.“

„Haha,“ se je smejal gospodar, „nazadnje si se pa v kadunje ulegel. Zdaj pa vstani, saj ti je prekratka ta postelja.“

Tonč se je s težavo izkobil. Ko se je pokonci spravil, je bil podoben strašilu. Debele plasti testa so mu visele na hlačah, čevlji so bili podobni čolničkom, s hrbtna in s prs mu je cekalo — pleč pleč! — na tla. Gospodar, stara dekla in Jerčka so se od smeha sesedli na klop.

„Pustite me, domov bi rad,“ je prosil Tonč.

Tilka Lamprechtova:

Iz mraka k luči

Spominjam se še dobro, kako sem, stara stara tri ali štiri leta, z grozo opazovala divjanje nevihte in sem se, kakor sem to videla pri drugih, prekrizala ob vsakem blisku. A ni bila nevihta sama po sebi vzrok moje groze, nego ono strašno skrivnostno bitje, ki je imelo tako bobneč glas. Saj so mi vedno rekli: „Bog se krega!“

Ni čuda, da mi je bujna domišljija naslikala velikega, bradatega, strašno razsrjenega moža, ki je vihtel bič in grozil... grozil...

Takšen je bil moj prvi pojmov o Bogu. Skoro neizbrisni so vtisi prvih let. Tako se tudi jaz nisem mogla iznebiti te pošastne — grozeče slike; da, še vedno bolj trde oblike je dobivala. Peljali so me v cerkev, ki je bila tako lepa, a nisem si smela pogledati lepih slik in okrasov — ker — da — ker je tam spredaj na oltarju bival tisti strašni, vsevedni Bog, ki kaznuje tudi najmanjši greh in „zijanje“ je bilo zame že velik greh.

Trebalo je po celo uro in še dalj klečati na trdem kamnu in pobožno moliti. Zahtevali so od mene še več: tega strašnega Boga — ljubiti. V strahu sem Mu zagotavljala ljubezen, a moja duša Ga ni ljubila, ni mogla ljubiti. A posnemala sem odrasle,

„Kaj še!“ se je smejal Rutnik, „takega tiča ne dobimo vsak dan na limanice!“

„Kaj pa bom tu?“

„Z Jerčko se boš zmenil, ko si že zaradi tega prišel. Kdor je ženski prišel v past, ta ji ne uide kar tako. Jerčka, kaj rečeš na takega ženina?“

„Tak, kakršen je zdaj, mi je pretolst,“ se je hihitala. „Ko ne bo tako cekast, se bova morda pobotala.“

„Tonč, pridi v mojo kamro, tam se boš preoblekel,“ je dejal gospodar; „ti, Jerčka, pa skuhaj kavo!“

Tonč je pohlevno sledil staremu, Jerčka pa je smejaje šla v kuhinjo. Ko se je Tonč umil in si Rutnikovo obleko oblekel, je bil spet čeden fant.

Vsi posli so se od ropota zbudili in so bili pokonci. Ko so čuli celo storijo o snubcu, smeha ni bilo ne konca ne kraja. Jerčka in Tonč pa sta se sredi noči že zaročila in na svečnico so ju res že vrgli s prižnice in štirinajst dni nato se je Jerčka že sukala kot mlada, pridna gospodinja na Ravnah. Svatje so na Tončev račun marsikatero povedali, Tonč pa se ni zmenil za to. Bil je srečen s svojo Jerčko.

plazila se po kolenih, obračala oči navzgor in bebljala nebroj molitvic.

Ne vem, kako čutiljo drugi, mogoče imajo drugačne duše; jaz sem čutila, da sem hinavka — da je vse laž in zopet laž. Čim bolj sem dozorevala, tem bolj jasno mi je bilo to. Naposled sem prezirala sama sebe zaradi tega farizejstva.

Trpela sem in v moji duši je nastal boj med lažjo in resnico. Dolgo je trajalo, preden sem se otrsela spon, v katere so me vkovali. A še vedno je tam iz daljave grozil tisti strašni — pravični Bog.

Iskala sem zavetja pred njim in moja duša mi je bila vodnica. Peljala me je k jaslicam. Malo, ljubko Dete se mi je nasmehljalo. Poljubila sem malo nogico in mali Bog je vedel, da ga ljubim.

Odprla sem evangelij in poslušala sem božjega Učenika. Čuj, blag je njegov glas, ko se sklanja k Magdalen: „Odpuščam, ker si veliko ljubila“, blag je njegov glas, ko pripoveduje o izgubljeni ovci. Moja duša prosi: „Vzemi tudi mene na svojo ramo!“ in čutim, da se je to zgodilo. V njegovem naročju sem varna pred onim Velikim — Strašnim...

Pred menoj je razpelo. Kako izmučen je,

„Popokatepetl“. Čemu in zakaj, ni vedel nihče.

Na robu gozda so zakurili velik ogenj. Pred dračjem in poleni, ki so se kadila in cvrčala, so ležali naokrog — vsi na trebuhu, celo naš župnik. Vsak je z dolgo vejico dregal v plamenih sem ter tja, da so tem više švigali.

Nato je pa postalo prav tiho. Na globoko rdečem soju, ki so ga plameni lili na obraze, je bilo opaziti prihajajoči večer. Sonce je bilo zašlo, nebo je še žarelo v škrlatu, zlatu in smaragdu. Polagoma je obledela krasota, dokler ni barva jesenskih podleskov prevlekla podnebje. Nežen sij je še plaval nad strniščem in iz doline je zadonel zvon in zapel „zdravamarijo“.

„Moji ljubi otroci,“ je rekel prečastiti, „zdaj je tako lepo, da hočemo poprositi našega Gospoda Boga, naj tudi pri nas za trenutek ostane.“

Otroci so se dvignili, vsi so ostali tiho in resnobno, razpoma so imeli moške oči.

Vsak je razumel molitev vseh jezikov in narodov:

„Oče — naš...“

Vsak jo je molil v svojem materinem jeziku, pobožno sklenivši roke. Le Tintin in Justav sta se držala okoli pleč.

Neskončna dobrota je objemala malo človeško krdelo. Vsi so zrlj proti nebu, le Avstrijka je globoko sklonila svojo glavo.

Naš župnik je položil svojo težko roko na njena ozka pleča:

„Avstrijka, dobremu Gospodu služimo.“

„Zares, gospod župnik.“

Lamotski župnik

V samostanski cerkvi Sv. U... je nekaj starih oseb iz ubožnice opravljalo svojo po-

a čuj: „Oče odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo.“ Kje je tu tisti maščevalni Bog?

Grem v cerkev. Prazna je, v polmrak žari le mala lučka in me vabi, vabi. Grem — poklekнем — in iz dna duše mi privreje vzdih: „Ljubim te!“

Kje je tisti grozeči — strašni Bog? Ni ga, na mojem nebu ga ni. Moj Bog je blag, usmiljen, odpuščajoč in poln ljubezni.

Kako lahko grem k Njemu — saj vem, da me ljubi! Prijatelj mi je.

Kako lahka je moja molitev! On jo razume.

Včasih Ga tudi užalim. Ne iz zlobe, le tako nepremišljeno. Ko se zavem, mi je žal in takoj hitim k Njemu, On odpušča, ker ve, da mi je žal.

Moj Bog je Bog ljubezni in moja duša mu poje Magnifikat.

DUSICA — TILKA LAMPRECHTOVA:

Moja zvezda...

Razbolela se je v meni duša vsa od neizmerne — skrivnostne gorja. V temnih dneh mi volja hira — in nada slednja mi umira. V boli nemi mi srce drhti, po rešitvi hrepeni. A rešitve — zame ni!

Pač — v daljavi zvezda mi žari in upanje se v njej blesti!

Nebrojno zvezd je že na nebu zažarelo in v temo mi noči je jasno zablestelo. V neskončnosti vseмирja izginile so vse, edino ena zvesta mi ostala je! Edino ené ni požrla temna noč in to edino zvezdo zroč šepeče duša vkljub bolesti: „Prijatelj — moj prijatelj zvesti!“

(Tilka Lamprechtova je umrla aprila 1934 v Dobu pri Pliberku.)

MICNA ZGODBICA

Neki ameriški učenec trgovske šole je pred nekaj leti pisal ravnatelju nekega velepodjetja, da bi rad kupil delnico njegove tovarne, pa ima šele osem dolarjev.

Mogočni ravnatelj se je nasmehnil ob branju tega pisma in mu je lastnoročno sporočil, naj varčuje tako dolgo, da bo imel 10 dolarjev, nakar mu bo izročil delnico svojega podjetja, potem pa se bosta teden dni vozila in ogledovala ogromni obrat, katerega solastnik je postal s svojo delnico.

božnost, ki je bila že prešla v blaženo sladko dremanje. Dvojica starih očancev je še mrmrala svoje „zdravamarije“ v sivo brado, trdno stiskaje rožni venec na višnjevi jopič in priletne botrice so zraven prijazno prikimalave v svojih belih poškrabljenih naglavkah, že v trdnem globokem spanju.

L'Abbé Violone je šel rahlo mimo in previdno zaprl težka hrastova vrata. Za njim je potihnilo zadnje momljanje; v cerkvi se ni nič več gibalo kakor pisane svetlobne lise, ki jih je sonce lilo skozi pisana okna, da so plesale po stenah. Poslednja tenčica dišečega kadila se je še sanjajoč dvigala nad cveticami na velikem oltarju.

Pod varstvom tisočletnih svetnikov so starčki in starke spali zdaj in počivali v krasnem spanju.

L'Abbé Violone se je sprehajal sem in tja po hodniku pod nizkim obokom, le-ta hodnik je spajal cerkev, samostan in ubožnico.

Temno in soparno so te vrste stebrov obkrožale svet, ki je bil njegov na zemlji: cerkev, samostan, ubožnica — in v sredini malo grobišče z nekaj sto let starimi grobovi tistih, ki so bili Bogu služili v teh zidinah: bili so to cerkveni knezi, vojvode, škofje in preprosti vratarji. Nagrobniki so se potopili v nezasišani krasoti pod morjem cvetlic, ki so se razrastle čez in čez. Opojno topli vonj je plaval nad njimi, v njem je plesalo tisoč in tisoč belih metuljev, pijanih od sonca. In prav nad vsem tem je viselo, neresnično blizu, globokomodro nebo.

L'Abbé Violone je vzdihnil ter šel navzgor v knjižnico. Eno izmed njenih oken je gledalo na gore; to je odprl in globoko vdihnil váse ostri zrak, ki je pihal semkaj z gorá. (Dalje prihodnjič)

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 4. strani)

gar, ki bi bil prišel na pogreb samo iz hladne vlnudnosti; vse je privedlo sem iskreno sožalje in spoštovanje do drugega pokojnika. Tičejev oče je užival splošne simpatije zaradi svojega poštenja in svojega preprostega, odkritega in blagega značaja; a vse to je vziralo iz njegovega globokovernega srca. Svojo zvestobo do Kristusa in Cerkev, svoje krščansko mišljenje je rajni oče neustrašeno izpričal tudi v veri sovražnih časov. Njegovemu vzglednemu življenju je tudi odgovarjala lepa smrt. Dobro pripravljen s tolažili sv. vere je odšel v večnost. Samo ob sebi umevno je, da so mu oskrbeli pravi krščanski pogreb po stari navadi, namreč združen z verno, pobožno molitvijo in sv. mašo. Domači dušni pastir se je v cerkvi izpred oltarja poslovlil s toplimi besedami od vzglednega farana, pevci pa so mu občuteno zapeli v slovo „Nad zvezdami“.

Rajni oče je bil kmet z vsem srcem, najtesneje povezan s svojo zemljo, s svojo domačijo in tudi s svojo delovno živino. Vendar ni bil navezan na te minljive stvari, marveč se je z vso svojo posestjo še tesneje oklepal Boga in je vse obrnil v Njegovo čast ter v pomoč božjemu kraljestvu.

Z Bogom, dragi oče, in na srečno svidenje nad zvezdami!

Bo dr. Artuković vrnjen?

Pretekli teden so znani washingtonski dnevnik „Washington Post“ in še nekateri manjši ameriški listi prinesli članek znane ameriškega novinarja Pearsona o hrvaškem ustaškem polkovniku Andriji Artukoviću, o katerem trdi, da je soodgovoren za smrt 600.000 Srbov in 60.000 Judov, da pa še vedno lahko brezskrbno živi blizu mesta Long Beach v Kaliforniji.

V tej zvezi se Pearson sklicuje, češ da je bil tudi bivši venezuelski predsednik Himes izročen Venezueli, in pravi, da isto velja tudi za dr. Artukovića. Ameriške oblasti so pred časom odklonile tozadevno jugoslovansko zahtevo, naj ga prisilno vrnejo. Po poročilu Pearsona pa je ameriško vrhovno sodišče — kot svoječasno za diktatorja Himenesa — nedavno tudi glede dr. Artukovića odločilo, da je možna njegova izročitev, da pa ministrstvo pravde ni na to pristalo.

Zanimivo in mogoče ne brez vsake zveze je, da je ta vest bila objavljena v ameriških časopisih ravno v času, ko se mudi v Ameriki jugoslovanski predsednik Tito!

- K R A T K E V E S T I -

● Preteklo nedeljo so v sovjetski coni Nemčije glasovali za novo „ljudsko zbornico“. Volilci so mogli glasovati le za eno samo „stranko“ predsednika Ulbrichta, kot je pač običaj v vseh diktatorskih oz. komunističnih državah. Pri tej volilni burki je Ulbricht dobil 99,95 odstotkov glasov — kot svoj čas Hitler!

● Iraške vojaške edinice še vedno vodijo borbo proti nezadovoljnim Kurdom na severu Iraka. Pri tem sta jim prišli na pomoč tudi dve vojaški brigadi iz sosedne Sirije, s katero je Irak sklenil vojaško zvezo pred dvema tednoma.

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

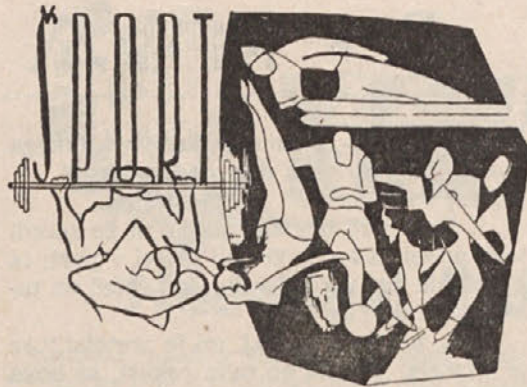
SOBOTA, 26. 10.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. — NEDELJA, 27. 10.: 7.30 Duhovni nagovor. — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 28. 10.: 14.15 Poročila, objave. Pregled spreda. — Žena in dom. — 10 minut za športnike. — 18.00 Za našo vas. — TOREK, 29. 10.: 14.15 Poročila, objave. — Zborovske skledbe. — SREDA, 30. 10.: 14.15 Poročila, objave. — Kar želite, zaigramo. — ČETRTEK, 31. 10.: 14.15 Poročila, objave. — Hladna jesen že prihaja (Slovenske narodne). — PETEK, 1. 11.: 7.30 Memento... SOBOTA, 2. 11.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. — 18.25 Na dom obujaj mi spomin...

Šivalni stroji znamk: Gritzer, Rast & Gasser in Jax — najnovejši izdelki — popolnoma avtomatični Zick-zack-šivalni stroji so ponos gospodinje in šivilje, kateri jim olajšajo in skrajšajo delo. Naročite si ga takoj v strokovni trgovini šivalnih strojev:

JOHAN LOMŠEK

Št. Lipš, Tihoja 2, P. Dobrla ves — Eberndorf, Telefon 247.

Zahtevajte cenik. — Ugodni plačilni pogoji.

NOGOMET:

St. Janž — Zelezna Kapla
3:2 (2:1)

Na „vročem“ terenu v Zelezni Kapli je zelo mlada enajstletica St. Janž obvladala moštvo Zelezne Kaple in si tako ponovno pridobila 2 točki.

Pri tej igri je tokrat šest najboljših igralcev manjkalo, med temi: Partl Martin, Gabriel Hanzek, Kropivnik Robert, Siedler Andrej, Popič Lojze in P. Zunder, zato je ta zmaga velik uspeh. Če pomislimo, da so igrali v moštvo med drugimi tudi Gabriel Štefaj, Boštjančič in Kropivnik Feri, vsi stari šele 15 let, je razveseljivo, da so zaigrali igro, ki ji nasprotniki niso bili kos. Kako je Štefaj Gabriel zadel tretji in odločilni gol za St. Janž, je bilo užitek videti, saj je iz dobrih 25 metrov ustrelil žogo v nasprotnikovo mrežo. Ostala dva gola sta ustrelila Kropivnik Feri in Hanzek Gabriel.

Tudi šestletniki mladinci so zmagali doma proti Blatogradu (Moosburg) in sicer z visokim rezultatom 5:1 (2:0). Gole so ustrelili Baste Hanzek (2), Müller Francej, Gabriel Zdravko in Mešnik Valter.

Se kratke športne novice iz Roža:

ATUS-Borovlje — Pöckstein	0:1 (0:0)
Bistrica v Rožu — Pliberk	3:3 (2:2)
Področica — Brnca	2:3 (1:2)
Svetna ves — St. Paul/lav.	1:0 (1:0)

Avstrijska B-liga

Austria Celovec — Eisenerz
1:1 (0:1)

Srečno so prišli Celovčani v Eisenerz do ene točke. Najboljši igralci so bili vratar Gartner ter

Velhorn, ki je pravkar ustrelil gol za Celovčane. Iz igre Austria Celovec proti Eisenerz.

Filmska ocena

Bistrica v Rožu: Sobota, 26. okt.: Gefährliche Liebschaften (VI). (Film, ki je prirejen po nekem romanu iz predrevolucionarne dobe v Franciji. Film je v neskladu z moralo, zato ga moramo odklanjati!) — Nedelja, 27. okt.: Die Geierwally (IV). (Trmoglava kmečka hčerka se bori za svojo ljubezen do revnega lovca). — Sreda, 30. okt.: Herkules erober Atlantis (IV). (Film iz bajeslovja).

Dobrla ves: Sobota in nedelja, 26. in 27. okt.: Die Bekenntnisse eines möblierten Herrn (V). (Ljubzenski doživljaji mladega grafika v današnjem času. Nemoralno pojmovanje predzakonskega in zakonskega življenja. Film odsvetujemo!). — Sreda, 30. okt.: Piraten von Tripolis (III). (Primitivne pustolovščine morskega roparja, ki reši neko princezino).

Miklavčev: Nedelja, 27. okt.: Ferien wie noch nie (III). (Veseloigra o doživljajih nekoga direktorja banke na svojem dopustu v Italiji).

Pliberk: Sobota in nedelja, 26. in 27. okt.: Unsere tollen Tanten (III). (Muzikalična veseloigra z mnogimi popevkami). — Torek, 29. okt.: Auf Ihr Wohl, Herr Interpol (IV). (Kriminalne pustolovščine o tihotapstvu z opojnimistrupi). — Četrtek, 31. okt.: Kampf ohne Gnade (III). — (Film iz divjega zapada o spreobrnjenju pijanca in igralca v poštenega farmarja).

branilca Büllwatsch in Hohenberger. Napad Avstrije je v celoti močno razočaral. Gol za Celovčane je ustrelil Velhorn.

Moto-Cross v Launsdorfu

Preteklo nedeljo se je zbralo ob vnožju grada Ostrovice nad 12.000 gledalcev, ki so z zanimanjem sledili tej dramatični tekmi. Proga, ki so jo morali prevoziti, je bila težavna, tako da je moral vsak tekmecek pokazati vse svoje znanje. Zastopane so bile države: Avstrija, Nemčija, Švedska, ZDA, Češka in Anglija.

Slika nam kaže Moto-Cross v Launsdorfu. Takih in podobnih skokov je bilo videti neprenehoma.

HOKEJ NA LEDU

KAC — Jugoslavija

1. 9:3; 2. 6:2; 3. 8:2

V vseh treh tekmah (ena v Celovcu, dve v Ljubljani) je Celovec šel z leda kot zmagovalac. Funkcionarjem Atletskega kluba se je letos res posrečilo dobiti dobre Kanadijce. Tambellini je v vseh treh tekmah zadel 10 golov, pa tudi Lemon kot vodja ne zaostaja za prijateljem iz Kanade. Prvič v letošnji sezoni se je predstavil že dobro nam znani Kanadijec Guy Lafrance, njegova premiera je izpadla izredno dobro in pomeni za KAC veliko pridobitev.

KAC: ROSENHOFF 12:1 (5:0, 3:1, 4:0)

Ustanovitev

nogometnega moštva KDZ

Tudi med slovenskimi dijaki se vedno bolj širi misel o športu. Koroška dijaška zveza (KDZ) je že lani ustanovila svoj športni odsek. Vendar se lani zaradi ovir ni mogel postaviti v ospredje.

Zato pa gre letos veliko bolj KDZ oz. njen športni odsek je ustanovil novo nogometno moštvo mlajših in sicer od letnika 1949 naprej, kakor je pač predpisano. Da je bilo moštvo ustanovljeno, gre najprej hvala preč. g. Rovanu in našemu navdušenemu športniku Jožetu Müllerju.

Ko imamo moštvo, smo se tudi kar vključili v prvenstvo Katoliške mladine (DSG). Pri tem prvenstvu se sodelujejo: St. Rupert pri Celovcu, St. Paul/Lav., DSG Borovlje, Plešivec, Vincentinum in naši.

Že v prvem kolu so naši zaslužno odigrali tekmo 2:2, torej neodločeno. Čeprav so vodili že 2:0, so se nazadnje morali zadovoljiti z neodločenim rezultatom.

„Vsak začetek je težak,“ pravi pregovor. In zato so drugič nastopili naši v tekmi s St. Rupertom bolj navdušeno in so zmagali 4:1. Pri tej tekmi naj omenimo, da je bil naš mladi sodnik nekoliko šibek in je bil včasih v zadregi.

Tretjo tekmo so igrali z DSG Borovljami, v kateri so naši zaslužno zmagali s 6:1. Vendar imajo naši napadalci precej na vesti. Kljub temu da so bili v vsakem položaju boljši, niso znali zabiti več golov.

Našim nogometašem naj vlijemo še veliko poguma, da bodo v javnosti pokazali, kaj znajo že mladi Slovenci in kaj bodo še zmogli.

— imir

Dražbena prodaja

lisastega goveda v St. Vidu ob Glini

Zveza planinskega lisastega goveda za Štajersko in Koroško bo priredila v sredo, 6. novembra 1963, v St. Vidu ob Glini svojo 59. prodajo plemenske živine.

Dogon: 35 bikov in 200 visokobrejnih krav in telic s planinske paše.

Spored: V torek, dne 5. novembra 1963; ob 13. uri ocenjevanje.

V sredo, dne 6. novembra 1963; ob 9.30 uri začetek dražbene prodaje.

Vse živali izhajajo iz reje, ki je državno priznana brez jetike in Bangovega bacila ter so od hleva do hleva zavarovane.

Zelo obsežna jamstva — ugodne možnosti nakupa!

Informacije dobite pri Zvezi planinskega lisastega goveda za Štajersko in Koroško, v Judenburgu, tel. 121, in v Celovcu, tel. 4811.

GLEDALIŠČE V CELOVCU

(Konservatorij — Mießtalerstraße)

Dne 25., 26. in 27. oktobra ni predstav! — Torek, 29. okt., ob 19.30: Antigone. — Sreda, 30. okt., ob 19.30: Die Physiker. (2. predstava za abonmá B in GWF-sreda.) — Četrtek, 31. okt.: ob 19.30: Schwarzwaldmädel. (3. predstava za abonmá C in GWF-petek). — Petek, 1. nov. ni predstav! — Sobota, 2. nov.: ob 19.30: Die Physiker. — Nedelja, 3. nov., ob 15. uri: Don Carlos. (1. predstava za abonmá GWF-nedelja in za podeželski nedeljski abon.)

Pri vseh predstavah je tudi prosta prodaja vstopnic!

PREDSTAVE V „KOMORNIH IGRAH“

Petek, 25. okt.: EIN NETTER HERR. (Krstna predstava!) — Sobota, 26.; ned., 27.; četrtek, 31. okt., in v nedeljo, 3. nov.: Ein netter Herr.

Začetek vsakokrat ob 19.30. — Prosta prodaja vstopnic!

NOVA PREMIERA V „KOMORNIH IGRAH“

Jutri (petek) bo v „Komornih igrah“ tuk. Mestnega gledališča krstna predstava komedije „Ein netter Herr“, katere avtor je Norman Krasna, znani ameriški pisec gledaliških in filmskih komedov. Režijo te zanimive komedije je prevzela G. Bittner, scenarijo arh. K. Spurny, kostume A. Arnold.